4/2

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete számára

Előterjesztő: Sántha Péterné alpolgármester	
A képviselő-testületi ülés időpontja: 2012. május 17.	..... sz. napirend
Tárgy: Átfogó értékelés Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról	
A napirendet nyílt/zárt ülésen kell tárgyalni, a határozat/rendelet elfogadásához egyszerű/minősített szavazattöbbség szükséges	

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: HUMÁNSZOLGÁLTATÁSI ÜGYOSZTÁLY GYERMEKVÉDELMI IRODA

KÉSZÍTETTE: KÁLMÁNDY-PAP ÁGNES

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

RIMÁN EDINA
JEGYZŐ

Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi

Humánszolgáltatási Bizottság véleményezi X

Határozati javaslat a bizottság számára:

Humánszolgáltatási Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése kötelezően előírja a helyi önkormányzat számára átfogó értékelés készítését a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rend. 10. sz. mellékletében meghatározott tartalommal.
A jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészült a 2011. évre vonatkozó átfogó értékelés, amely kiterjed a Józsefvárosban folyó támogatási rendszerre, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, gyámhatósági és gyámhivatali tevékenységre és meghatározza a soron következő feladatokat.
A törvényi előírás szerint az értékelést a Képviselő-testület megtárgyalja, ezt követően megküldi a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal részére.

Kérem az átfogó értékelés megtárgyalását, és a határozati javaslat elfogadását.

ÉRKEZETT
2012 MÁJ 08. 13

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

1. elfogadja a határozat mellékletét képező átfogó értékelést Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.
2. felkéri a polgármestert, hogy az átfogó értékelést küldje meg a Budapest Főváros Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére.

Felelős: polgármester

Határidő: 1. pont esetében 2012. május 17.
2. pont esetében 2012. május 31.

Határozat végrehajtásáért felelős szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály

Budapest, 2012. május 07.

Sántha Péterné
alpolgármester

Törvényességi ellenőrzés:

2012 MÁJ 08.

Rimán Edina
jegyző
nevében és megbízásából

dr. Mészár Erika
aljegyző

2012 MÁJ 07.

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Budapest Főváros Józsefvárosi Önkormányzat

2011. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tartalomjegyzék

1. Budapest Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói 3

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeni és természetbeni ellátások 9

2.1. A Gyermekvédelmi Iroda ügyiratforgalmi és ügyfélforgalmi adatai 9

2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 9

2.3. Óvodáztatási támogatás 9

2.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 9

3. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 13

3.1.1. Gyermekek Átmeneti Otthona 25

3.1.2. Krízislakások 33

3.1.3. Készenléti Szolgálat 33

3.2. Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék 33

3.3. Józsefvárosi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Szakmai Szolgáltató Intézmény / Nevelési tanácsadó/ 39

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések 43

5. A Gyámhivatal hatósági intézkedései, feladatai 49

6. Tájékoztató a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról, a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkről

6. 1. A Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitányság gyermekvédelmi beszámolója 54

6.2. Bűnmegelőzés, jövőkép 58

7. Beszámoló a pártfogó felügyeletről 61

8. Együttműködés a kerületi civil szervezetekkel 63

8.1. Józsefvárosi Kábítószerügy Egyeztető Fórum 63

8.2. A Magyar Emberi Jogvédő Központ Alapítvány 65

8.3. Kék Pont Drogkonzultációs Központ 65

8.4. Kapocs Ifjúsági Önsegítő Szolgálat 66

9. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján 68

Az átfogó értékelés elkészítését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése írja elő. A tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete tartalmazza.

A gyermekvédelmi rendszer átfogó értékelése 2011. évre a gyermekvédelmi jelzőrendszer nevesítésében szereplő intézmények közreműködésével (beszámolójuk alapján) készült.

1.Budapest Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói

Társadalmi összetétel, szociális helyzet jellemzői

A VIII. kerület bejelentett lakóhellyel rendelkező lakosainak száma 2009. december 31-én 69.199 fő, tartózkodási hellyel rendelkező 14.519 fő volt. A lakosok száma összesen 83.718 fő volt.
Az összesen nyilvántartott lakosok közül a kerületben élő 0-25 éves korú gyermekek száma 2011. év végén 18769 fő.

A gyermekvédelmi feladatok a 0 –tól 25 éves korosztályt érintik.

	0-3 év	**4-6 év**	**7-14 év**	**15-18 év**	**19-25 év**
Lakóhely	2294	1 547	3902	2 381	5 699
Tartózkodási hely	182	204	403	249	1784
Település szintű	17	7	28	15	57
Összesen:	2493	1758	4 333	2 645	7 540
Mindösszesen:	**18 769**				

Az előző évi adatokhoz képest a 0-25 éves korig nyilvántartott gyermekek illetve fiatal felnőttek száma változást mutat, emelkedett 227 fővel. A legjelentősebb eltérést a 0-3 éves korosztály létszáma mutatja, ez az előző évekhez képest 562 fővel emelkedett a bejelentettek száma, a tartózkodási hely szerinti nyilvántartás ebben a korosztályban pedig 96 fővel emelkedett. Jelentős létszám csökkenést pedig a 15-18 év közötti csoport mutat, 204 fővel kevesebben vannak bejelentkezve, és 60 fővel csökkent a tartózkodási hely szerint nyilvántartott fiatalok száma is.
A lakóhely nyilvántartásokból nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni, de érdemes megfigyelni, hogy a bejelentkezés vajon tényleges ideköltözést, kerületbe való beszületés jelent, vagy csupán arról van szó, hogy a kerületben élők nem tudnak máshogy az ellátásokhoz hozzájutni csakis akkor, ha bejelentett, de legalábbis tartózkodási hellyel rendelkeznek.
Sajnos a védőnők beszámolója ebben a kategóriában nem tartalmaz releváns információkat a kiskorúakra vonatkozóan, az ellátottjaikkal kapcsolatban pedig nincs korosztályra való nyilvántartás sem a kisgyermekekre, sem pedig az iskolásokra vonatkozóan.

A gyermekek családjainak szociális jellemzője

A Józsefvárosban élő gyermekek és családjaik társadalmi státusza, szociális helyzete szoros összefüggésben van a lakás, lakóház minőségével, melyben élnek. A gyengébb minőségű, kicsi, többnyire komfortnélküli lakásokban laknak a rosszabb szociális helyzetű, általában alacsony társadalmi státuszú, alacsony iskolai végzettségű emberek. Köztük magas a munkanélküliek aránya, különösen a tartós munkanélkülieké, a segélyekből, és alkalmi munkákból élőké.

A kerületben élők egészségi állapota az átlagosnál jelentősen rosszabb, ami részben a korösszetétellel (elöregedés), részben a rossz szociális helyzettel van összefüggésben. Általánosan is jellemző, hogy a lakosság körében a mentális és pszichiátriai betegek aránya jóval magasabb az átlagnál. A családok és gyermekeik veszélyeztetettségének okai, a pszichés és mentálisan is öröklődő rizikófaktorok a családok, egyének életében, de lehet túlélési stratégia a már meglévő kilátástalan élethelyzetre, hiszen a hibás minta és modelltanulás miatt nincs jó, aktív megküzdő stratégiájuk, ezért csak arra képesek, hogy ismételjék transzgenerációkon keresztül a hibás szülői életpályát.

Egyik rizikófaktor a másikból levezethető, vagy következik. Megjelennek a szenvedélybetegségek különböző típusai is. A szenvedélybetegség együtt jár általában magatartási, életvezetési problémával, következhet belőle elhanyagolása, bántalmazása. Anyagi problémák megléte esetén, megjelennek a környezeti rizikófaktorok is, és végül, de nem utolsó sorban a pszichés érintettség, melynek „kezelése otthon" történik – nem pedig szakember segítségével --, a társadalmunkban igen széles körben alkalmazott „ gyógytechnikával ", a különböző legális és illegális drogok használata.

Az alkoholfogyasztással összefüggő problémák a legsúlyosabb közegészségügyi gondok közé tartoznak, mivel a tartós alkoholfogyasztásnak számos egészségi és társadalmi következménye ismert. Az alkoholisták várható élettartama rövidebb. A pszichiátriai-neurológiai és belgyógyászati komplikációk mögött 20-40 %-os átlagban lehet az alkohol káros hatásával számolni. Az alkoholizmus nemcsak az adott személyt, hanem családját is szorosan érinti. Mind a kezelés, mind pedig a prevenció során fontos az egész család bevonása, a téma komplex, holisztikus megközelítése.

Szintén nagy a gyermekes családok között a díjhátralékosok aránya, akik még a kis lakások alacsonyabb fenntartási költségeit sem tudják fedezni.
A lakosságon belül kimagasló a roma családok aránya (pontos adatok nincsenek). Különböző társadalmi rétegekhez tartoznak ugyan, de a hátrányos helyzetűek között felülreprezentáltak. Nagy a különbség a régebben itt lakók – bár a 90-es évek munkanélkülisége őket érintette, közülük sokan ma már jobb körülmények között élnek - és a frissen, vidékről beköltözők között.

A Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ családsegítő szakmai egységben megjelent ügyfelek gazdasági aktivitását mutatja a lenti kördiagram. Felhívom a figyelmet arra a mutatóra, miszerint a megjelent ügyfelek közül csak 20 %- a az aktív kereső, ez az elmúlt évhez képest ugyan két százalékkal emelkedett, de az össze megjelent 2992 főből csak 611 fő. (1/5-e)

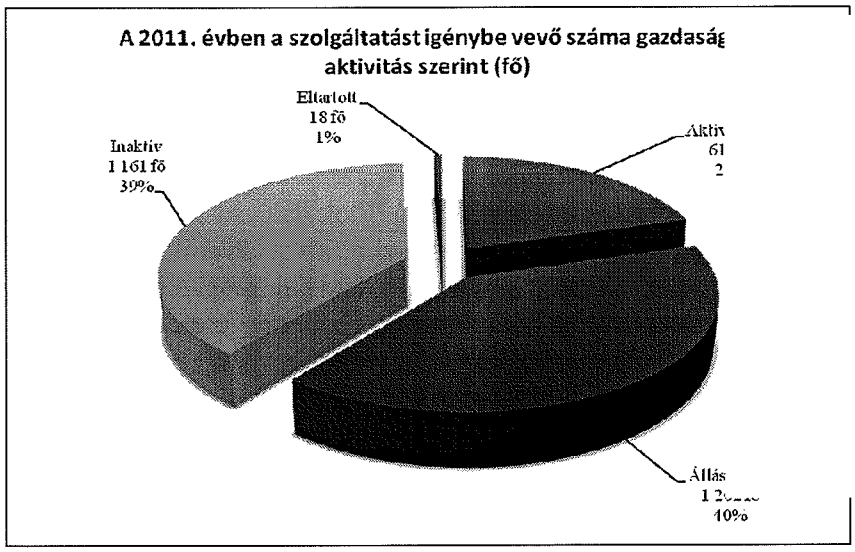

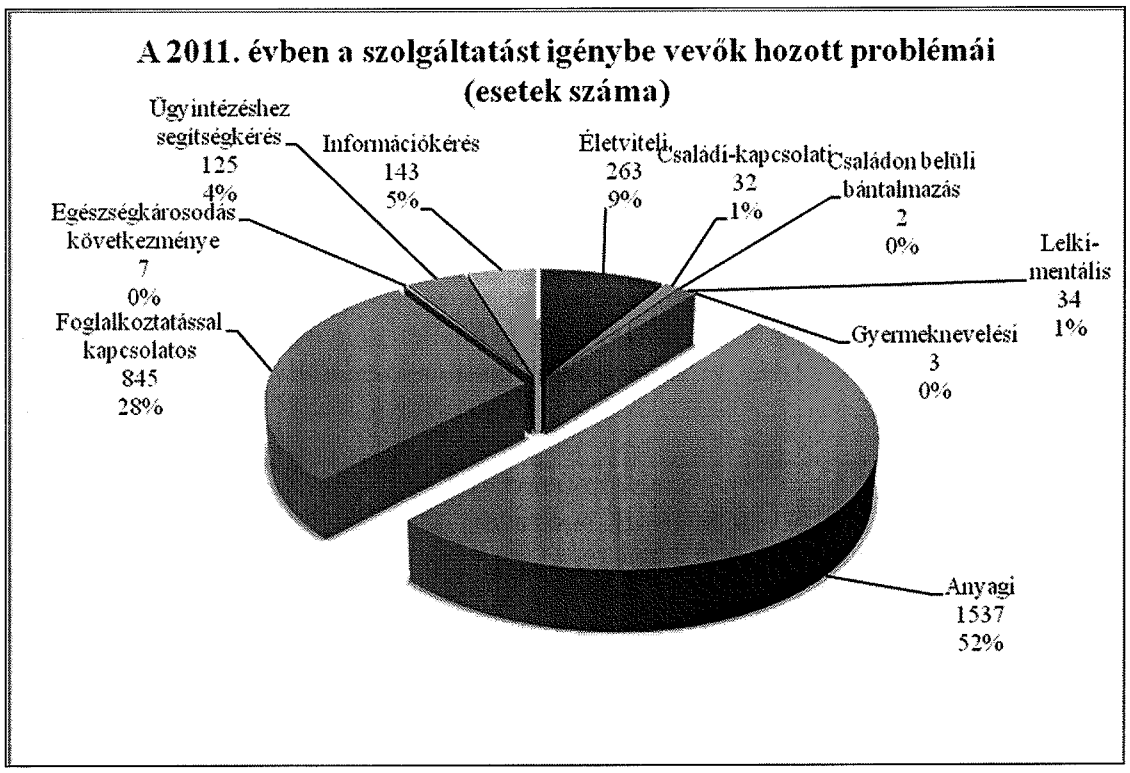

A szolgáltatást igénybe vevők 52 %-a anyagi eredetű segtségnyújtásért fordult a szolgálathoz.

Külön problémás csoportot jelentenek a bizonytalan lakhatással rendelkező családok. Közéjük tartoznak a jogcímnélküli bérlők, a bejelentett lakcímmel nem rendelkező szívességi lakáshasználók, rokonokhoz felköltözők, illetve az önkényes lakásfoglalók. E kategóriák helyzete persze igen eltérő. A bejelentett lakcímmel nem rendelkező kliensek a szociális ellátásokból nem részesülhetnek, amely igen érzékenyen érinti a gyermekes családokat. A 146/1993.(X.26.) Korm. rendelet biztosítja a közterületre való bejelentkezést, azért, hogy bizonyos támogatásokban, ellátásokban ők is részesülhessenek.

A Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ családsegítő szakmai egységében igénybevett pszichológiai szolgáltatás során, a 2011. évben a leghangsúlyosabb

probléma ügyfeleik között a középkorúak munkanélküliségi krízise, hiszen a jelenlegi munkaerő-piaci helyzet a munkába állást nehezíti. Ugyanakkor, ha fél éven belül nem találnak munkát pszichés tüneteik egyre erősödnek, szaporodnak, depresszív tünetképződés indul meg és szuicid gondolatok is egyre erőteljesebbé válhatnak. Még nehezebb, ha az adott személy nem rendelkezik megfelelő családi háttérrel, és magányosan, kiszolgáltatottan már egyre nehezebb segíteni ezeknek a személyeknek, hiszen nincsenek körülöttük családi és közösségi erőforrások, melyekkel dolgozni lehetne.
Jellemző problémákká válnak az életvezetési elakadások, alacsony én erő, bizonytalanság, maladaptív megküzdési stratégiák, erős szorongási szint, alvászavarok, szenvedélybetegségek kialakulása, depresszív hangulat, negatív jövőkép, kilátástalanság, szorongásos problémák, veszteségélmények feldolgozatlansága jellemző rájuk. Ez pedig felerősíti az álláskereséséi és találási tehetetlenséget, más veszi el ez energiát az egyéntől.

Az „önkényes" családok felé a legkisebb a tolerancia az önkormányzat és lakosság részéről egyaránt, elsősorban egyes családok szélsőségesen deviáns viselkedése miatt, mely erős kihatással van egy-egy szűkebb terület életminőségére. Nagyon gyakori probléma az önkényes lakásfoglalók – az eladósodott nem önkényeseknél is -- kilakoltatásánál a gyermekek elhelyezésének kérdése

A kerületben különösen kedvezőtlen azoknak a gyermekes családoknak az aránya, ahol az aktív korú felnőttek tartósan munkanélküliek, alacsony iskolázottságúak. Ezeknél a családoknál hatékony beavatkozás hiányában a kedvezőtlen társadalmi helyzet a gyermekeknél újratermelődik.

Az itt élők rossz anyagi helyzetét tükrözi az is, hogy a hozzánk forduló klienseink mintegy felének nem elegendő a havi jövedelme kiadásaik fedezésére, illetve hónap végén nehézségeik vannak. A lakásfenntartással kapcsolatos hátralékok problémája a háztartások nagy részének komoly gondot okoz.

A Józsefvárosi Családsegítő Központ lanti ábrái egyértelműen szemlélteti a 2011. évben beadott adósságcsökkentési támogatási kérelmekben beadott nyilvántartott hátralékok összegét. **A kérelmet 848 fő adta be (háztartás), mely összes nyilvántartott hátraléka 271.225.895 forint.**

Szolgáltató	Nyilvántartott hátralék összesen (Ft)	Megoszlás
Társasház	78.474.827	29 %
Vagyonkezelő	69.982.811	26 %
ELMŰ	52.891.390	20 %
Gázművek	49.230.682	18 %
Díjbeszedő	17.412.860	6 %
Főtáv	3.233.325	1 %
Összesen	**271.225.895**	**100 %**

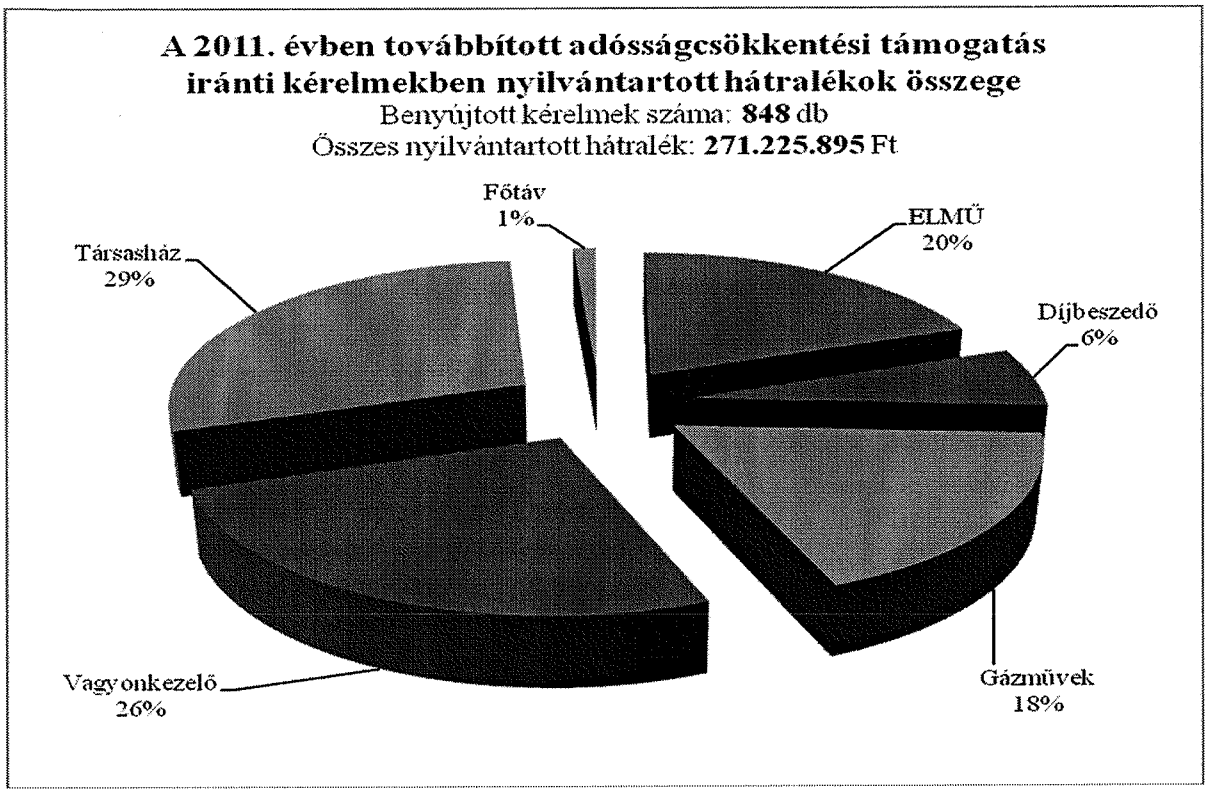

A Szociális Iroda a 2011. évben 754 esetben folyósított adósságcsökkentési támogatást, ebből 279 esetben egy összegben. Az adósságcsökkentési támogatással összefüggő támogatások összege a tárgyévben 134.708.981 Ft volt (adósságcsökkentési támogatás + a támogatáshoz kapcsolódó lakásfenntartási támogatás összesen).

Azoknak a családoknak, akik díjhátralékkal rendelkeznek, de az adósságcsökkentési támogatás feltételeinek nem felelnek meg, az adósságkezelési tanácsadóink közreműködésével a „Hálózat a Budapesti Díjfizetőkért és Díjhátralékosokért Alapítvány" támogatása elnyerésével kerestek segítséget, 288 család esetében.

Az Alapítvány Kuratóriuma 3 fő esetében utasította el a kérelmet. 2011. évben a Hálózat Alapítványtól elnyert összes támogatás **58.212.967** Ft volt.
/A támogatási összeg 2009-ben: 4.658.575 Ft, 2010-ben: 17.386.445 Ft./

A Hálózat Alapítvány által megítélt támogatások alakulása
2011. év
Összesen beadott pályázat: 288 db
(ebből sikeres: 285 db, elutasított: 3 db)

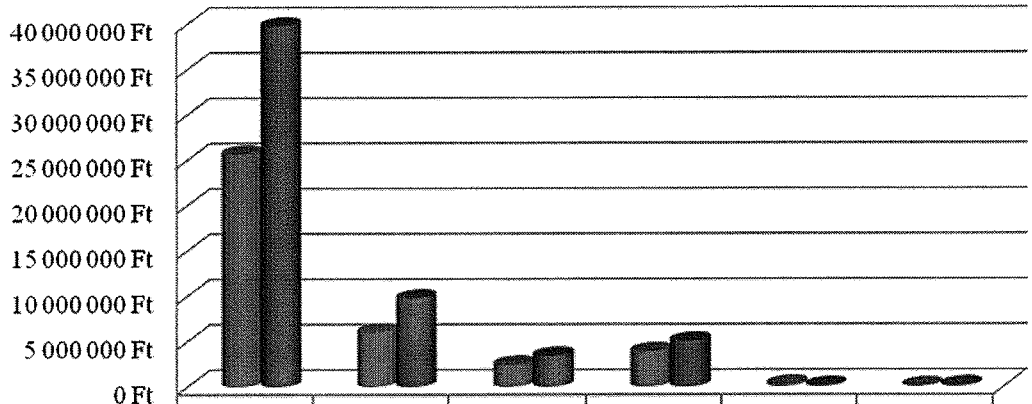

	Vagyonkezelő	Díjbeszedő	DHK	Társaság	FŐTÁV	MÁV
Saját rész	25 657 888	5 994 236 F	2 408 752 F	3 873 767 F	241 042 Ft	72 035 Ft
Megítélt támogatás	39 784 287	9 747 926 F	3 395 319 F	5 016 362 F	103 352 Ft	165 721 Ft

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeni és természetbeni ellátások

2.1. A Gyermekvédelmi Iroda ügyiratforgalma

	Megnevezés	Üi.sz(db)	
		2010.év	2011.év
1	Főszámmal iktatott	5003	5166
2	Alszámmal iktatott	9534	11102
3	gyermekvédelmi támogatásokkal kapcs. Főszám: Alszám:	3886 5538	1860 2388
4	hatósági gyermekvédelmi ügyekkel kapcs. főszám	816	1148
5	hatósági gyermekvédelmi ügyekkel kapcs. alszám	4297	5324

A Gyermekvédelmi Iroda ügyiratforgalma a 2009 és a 2010-es év között emelkedett meg jelentősen, abban az időszakban a főszámokra 860, az alszámokra iktatott anyagok pedig 2900-al emelkedtek. A 2010 és a 2011-es év között ilyen jelentős eltérés már nem volt, mindösszesen a főszám 163-al emelkedett, az alszámra iktatott számok pedig 1568-al emelkedtek.
Ez egészen pontosan azt jelenti, hogy 5166 ügyfelünk jelent meg a 2011-es évben valamilyen gyermekvédelmi eljárás okán, de az ügyfelekhez kapcsolódó gyermekek száma akár ennek háromszorosa is lehet. Ez mutatkozik meg az igen magas alszámokban, mely nemcsak a beérkező iratokat tartalmazza az ügyek kapcsán, hanem a főszámokra hozott határozatok és végzések számát is.
A fent leírt főszám és az alszámokhoz kapcsolódó feladat elvégzését 4 fő munkatárs látta el , ez napi 18 ügyet jelent egy munkatárs számára. Ezek a mutatók csak a védelembe vételi eljárás köré kapcsolódó adatok.
A gyermekvédelmi támogatásokhoz kapcsolódó feladatellátást (segélyezést) 3 fő látta el a 2011-es év során. Ez összesen 4248 ügyirattal történő foglalkozást jelentett, mely naponta, 6 ügy volt egy munkatárs számára. A különbség a védelembe vételi eljárás és a segélyezési eljárás határozathozatalai során az, hogy míg a védelembe vétel során egy határozatnak a meghozatala minimum másfél óra az indokolás kifejtése miatt, addig a segély határozata előre gyártott sablonokkal történik, maximum 8 perces munkát jelent. Természetesen mindkét munkafolyamatot megelőzően a döntés meghozatalához szükséges iratanyagokat be kell szerezni, tényeket fel kell tárni, tárgyalást kell tartani. Ez időben jelentős.
2011 október 17-től a gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos ügyintézések (gyermekvédelmi segélyek) átkerültek, mint hatáskör a Humánszolgáltatási Ügyosztály Családtámogatási Iroda feladatkörébe. A feladattal együtt 3 fő munkatárs is át lett helyezve.

A 2011. –es évben a Gyermekvédelmi Iroda munkatársai csak a védelembe vételi eljárás során 2052 határozatot, és 754 végzést hoztak.
Saját hatáskörben módosított tizennégy, vagy visszavont döntések száma, egy. Államigazgatási úton megtámadott döntések száma négy. Kettő helyben hagyott, kettő folyamatban lévő ügy.

2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A juttatásban részesült gyermekek száma az előző évhez képest emelkedett, de azt is el lehet mondani, hogy ez évek óta tartó tendencia. 2011- ben a 2010-es évhez képest 81 új igény volt a kedvezményez támogatásra.

A 2011- es évben 3295 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2.3. Óvodáztatási támogatás

A támogatás rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kötött. 2011 - ben, a megállapított **óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma 170**. Ehhez kapcsolódóan és a már meglévő óvodáztatási támogatásokhoz kapcsolódó egyszeri juttatások során **1.940.000 forint** lett kifizetve a családok számára.

2.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő Testülete 29. 019.047 ezer forinttal támogatta - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás -- **2011- ben a Józsefvárosban élő hátrányos helyzetű gyermekeket és azok családjait.** Ez 2605 meghozott határozatot jelentett a 2011-es évben a rendkívüli támogatások döntések terén.
Az előző évhez képest ez csökkenő tendenciát mutat, hiszen 666 határozattal több döntés született, ugyanakkor 3.966.953 ft.-al kevesebb lett kifizetve a gyermekek jogán a családoknak.

Tankönyvtámogatás

A Gyermekvédelmi Iroda éves költségvetésében a tankönyv-támogatás előirányzata 9.000.000 forint, az iskoláink által igényelt összeg azonban 9.405.869, Ft. volt.
A megoldás érdekében költségvetési előirányzatot módosított a Képviselő-testület. Szükséges volt felhívni az oktatási intézmények vezetőinek figyelmét arra, hogy az ingyenes tankönyv-támogatást más módon is igyekezzenek megoldani, az arra rászorult diákok számára. Iskolai kölcsönzéssel, illetve tanulószobai használattal próbálják meg biztosítani az ingyenes tankönyv használatot.
A 2009-es évben, összesen 8.495.265 forint támogatást jelentett, a 2010-es évben pedig ez az összeg 9.400.000 forintra emelkedett, ez 1.095.000 forinttal több, mint az előző évben. A 2011-es tanévben az előirányzat 8 millió forint helyett 9 millió forintra lett megemelve, de ezt is túllépte az igény, amit az iskolák benyújtottak közel 500ezer forinttal.

Ingyenes nyári gyermekétkeztetés

A 16/2011. (IV.29.) NEFMI rendelet jelentősen megváltoztatta a települési önkormányzatok részére a szociális nyári gyermekétkeztetés céljából a 2011. évben nyújtott támogatás igénylésének és folyósításának szabályait. A miniszteri rendelet 2011. évre pályázati rendszert vezetett be, amely lehetőséget biztosított arra, hogy a forrásokat a települések helyzetének, teljesítő képességének és vállalásainak figyelembe vételével ossza el a nemzeti erőforrás

miniszter. A támogatást a korábbi évekhez hasonlóan központosított előirányzatként utalták át az önkormányzatoknak.
A nyári gyermekétkeztetés támogatás a települési önkormányzatot 2011. június 16-tól 2011. augusztus 31-ig terjedő időszakra illette meg. A feltétele az volt, hogy a települési önkormányzat vállalta, hogy a nyári szünet ideje alatt legalább 45, legfeljebb 55 munkanapon keresztül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára folyamatosan – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (Gyvt) 146.§ (4) bekezdés h) pontja alapján - ingyenesen vagy kedvezményesen napi egyszeri meleg étkeztetést biztosítanak.
Az egy gyermekre jutó napi összeg nem lehetett több mint 370.- Ft.

A budapesti kerületi önkormányzatok a 16/2011. (IV.29.) NEFMI rendelet 4.§ (4) bekezdés szerinti kategóriába tartoztak, ezért a rászoruló gyerekek legfeljebb 50%-a, de legfeljebb annyi rászoruló gyermek után igényelhettek támogatást, ahány rászoruló gyermeknek a 16/2011. (IV.29.) NEFMI rendelet 2. és 3. § szerinti feltételek mellett önerőből történő étkeztetését a pályázatban vállalták.

A pályázati feltételek teljesítése nem jelentett jogosultságot a települési önkormányzat által a pályázatban megjelölt támogatási igény teljes összegének igénybe vételére, de legalább 32%-nak megfelelő támogatást állapítottak meg.

Magasabb összegű támogatásban részesülhetett az az önkormányzat, amely pályázatban vállalta, hogy az étkeztetés idejére:

- megszervezi a gyermekek felügyeletét, illetve szabadidős programot biztosít a gyermekek számára, amelyek megvalósulását az elszámolásánál a Gyermekjóléti Központ igazolja
- a pályázatban a számára meghatározott keretek között nagyobb arányú önerő biztosítását vállalja.

A szociális nyári gyermekétkeztetés központosított állami támogatásra benyújtott pályázatban vállaltuk a 16/2011. (IV.29.) NEFMI rendelet 6§ (4) bekezdés b) pontjában előírt feltételt:
„a pályázatban vállalja, hogy az étkeztetés idejére megszervezi a gyermekek felügyeletét, illetve szabadidős programot biztosít a gyermekek számára, amelyek megvalósulását az elszámoláskor a Gyermekjóléti Szolgálat igazolja."
A települési önkormányzatok részére a szociális nyári gyermekétkeztetés céljából a 16/2011. (IV.29.) NEFMI rendelet 6§ (1) bekezdés alapján a Nemzeti Erőforrás Miniszter a Budapest Főváros Józsefvárosi Önkormányzat számára 3.703.700.- Ft összegű támogatást állapított meg. A megigényelt összegen túl további 203.500.- Ft összeget nyújtott, mely összeg önerőnek is felhasználható, amennyiben a programban további gyermekek étkeztetését vállaljuk.

A 3.703.700.- Ft összegű támogatás 182 gyermek ingyenes nyári étkeztetésére lett volna elegendő, és ugyanennyi gyermek étkezetését terveztük önerőből. tehát összesen 364 gyermek ingyenes étkezését vállalta támogatni a Józsefvárosi Önkormányzat.
A kerületben 3568 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, feltételezhető volt, hogy kb. 10 %-a igényelni fogja az ingyenes étkezés lehetőségét.
Ennek ellenére, összesen 252 gyermek részesült ingyenes nyári étkeztetésben.

A jogosultak körére javaslatot a Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat és a Gyermekvédelmi Iroda tett együttesen. A 2011. év nyarán, a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ **142 fő gyermek** étkezését biztosította **53 munkanapon** keresztül, ez **6140** ételadagot jelentett. Józsefvárosi Kulturális és Sport Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

112 fő gyermek étkezését biztosította **50 munkanapon** keresztül, ez **3725 ételadagot** jelentett.

A két intézmény összesen **9865** adag ételt szerzett be a 254 fő gyermek számára, melynek beszerzési **költsége, 3.394.475 forint.**
A fel nem használt támogatás összege; 1.605.525 forint volt, mely összeget a Magyar Államkincstárnak visszautaltunk.
Az alacsony igénybevétel oka az is lehetett, hogy a helyben élő, de más településből kedvezményben részesülő gyermek normatíva elszámolása nehezítette az önkormányzatok munkáját, és ezért alapból fel sem vették azokat a gyermekeket a támogatottak listájára. Továbbá az is valószínűsíthető, hogy a gyermekek családja rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságuk ellenére nem feltétlenül rászorultak az ingyenes nyári étkezésre. Ez az iskolai étkezés igénybevételénél is rendszeresen felmerülő probléma, a kedvezményezett gyermekek nem fogyasztják el az iskolákba az ebédet, „ mert nem elég jó".

Táboroztatás

A Humánszolgáltatási Bizottság úgy döntött, hogy az önkormányzat fenntartásában működő oktatási-nevelési intézményekbe járó szociálisan rászoruló gyermekek táboroztatásának támogatására kerüljön felosztásra a 2011. évi táboroztatási keret terhére, 4.655.700.-Ft összesen.
Az önkormányzat költségvetésén belül a Gyermekvédelmi Iroda 2011. évi előirányzatában 6.000.000,- Ft került elkülönítésre, táboroztatás céljára. A benyújtott kérelmek, igények teljesítése esetén az előirányzatból megmaradt 1.344.300.-Ft előreláthatólag a 2011/2012. évi tanév első félévében, legkésőbb 2011. december 31-ig felhasználásra kerül, intézményi igények alapján.

A gyermekek az oktatási-nevelési intézmények, valamint a Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekek Átmeneti Otthona által benyújtott és elfogadásra javasolt kérelmek alapján lettek támogatva.

Annak ellenére, hogy a 815 gyermek üdültetése volt betervezve, az iskolákból jött a visszajelzés, hogy a diákok nem tudják igénybe venni a támogatott üdültetést sem, a családok nagyon rossz anyagi helyzete miatt. Az elő-szezonban 300, a fő-szezonban 600 forint napi támogatás elenyésző, a fennmaradó összeget nem képesek kifizetni a gyermekek után szülők.
Az előirányzott 6 millió forint támogatásból, közel 2 millió forint megmaradt. A 2012-es évben, jelentősen át kell gondolni a támogatás napi mértékét.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3. 1. Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

/A Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ beszámolója/

2011-ben is a gyermekvédelem szakmai szempontjainak figyelembe vételével végeztük munkánkat, a szociális munka klasszikus eszközeivel segítettük a bajba jutott gyermekes családokat.
Az elmúlt év során 1533 gyermek és fiatalkorú számára nyújtott Központunk segítséget, mely 1042 családot jelentett. Alapellátás keretében 431 gyermeket (296 család), védelembe vétellel 241 gyermeket (174 család) gondoztunk. Átmeneti nevelésben 747 gyermek (520 család) volt nyilvántartva, tartós neveltként pedig 44 kiskorú (30 család).
A fenti számadatokból kiderül, hogy évről-évre nő azon gyermekes családok száma, akik segítségre, támogatásra szorulnak.
Az alapellátásban illetve a védelembe vétel során gondozott családok életében csak lassan vagy egyáltalán nem történt előre mozdulás. A gondozás folyamata hosszú ideig tart, így Központunknak nem nagyon van lehetősége eseteket lezárni. A védelembe vett gyermekek száma elsődlegesen a törvényben elrendelt 50 órát meghaladó iskolai igazolatlan mulasztások elérése miatt emelkedett a duplájára, s ezzel párhuzamosan nőttek az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével együtt járó eseti gondnok kirendelésével kapcsolatos nehézségek is. Az ügyfelek részéről előfordult a családgondozót érő atrocitás kiabálás, fenyegetés, gorombaság.
Az átmeneti nevelésbe került kiskorúaknak mindössze 3%-a került vissza vérszerinti családjába, mely arra utal, hogy a bekerülési problémák nagy része olyan (hajléktalanság, szülői alkalmatlanság, életviteli illetve súlyos anyagi problémák és vonzatai), amely a szociális munka eszközeivel nem vagy nehezen orvosolhatók és az utógondozás sem mindig eredményes.
Központunk továbbá 1230 gyermek és fiatal családjával (932 család) vette fel a kapcsolatot, ahol nem volt folyamatos gondozás, csak időnkénti tanácsadás, információkérés, hivatalos ügy intézése miatt jött a család, illetve a társintézmények valamint a hatóságok egyszeri környezettanulmány elkészítésére kérték fel intézményünket.

Az új családokkal való kapcsolatfelvétel leggyakrabban (264 eset) a jelzőrendszer tagjainak jelzésére indult, mely azt jelenti, hogy a jelzőrendszer tagjaival kiépült, élő és működő a Gyermekjóléti Központ együttműködése. 47 esetben a szülő saját maga jelezte, hogy olyan problémája van, melyet önerőből nem tud megoldani, s kérte segítségünket, 6 esetben pedig a gyermek vagy fiatalkorú saját maga kereste fel intézményünket problémájával. 155 esetben a Gyámhatóság kezdeményezésére történt a kapcsolatfelvétel illetve118 esetben rendelt el új védelembe vételt, amellyel, Központunkkal való együttműködésre kötelezte a családokat. Kerületen kívül működő más Gyermekjóléti Szolgálat 69 alkalommal értesítette Központunkat, mely szerint a család ellátási területünkre költözött és kérte a velük való kapcsolatfelvételt illetve intézkedésünket.

2011 során 2696 esetben érkezett konkrét problémáról jelzés, amely 1000 esettel több a 2010-es évhez képest. A legtöbb jelzés az iskolai hiányzások, a fiatalok agresszív megnyilvánulásai, illetve a szülők elhanyagoló magatartása miatt érkezett. A jegyzői Gyámhatóság, Gyámhivatal 824 esetben kereste meg Központunkat a hozzájuk érkezett jelzések kivizsgálásának, valamint környezettanulmány készítése céljából. Egyéb más szociális intézmények 245 esetben, átmeneti gondozást biztosító intézmények 224 alkalommal kérték együttműködésünket, illetve információadásunkat egy-egy családra

vonatkozóan. Az elmúlt évhez képest duplájára nőtt a Rendőrségtől érkezett jelzések száma (156 eset) a fiatalok bűnelkövetései miatt. Egészségügyi szolgáltatóktól 118 esetben, ezen belül a védőnőktől 69 jelzés érkezett. Az esetek nagy részében elhanyagolás, illetve kábítószer használat miatt a gyermek nevelésére alkalmatlanná vált szülőkről kaptunk megkeresést. A pártfogó felügyelet 52 alkalommal értesítette Központunkat arról, hogy a kerületünkben élő fiatalok pártfogói felügyelet alá kerültek. Minden esetben felkerestük az adott fiatalt és családját, illetve megkerestük az érintett oktatási intézményt is azon döntés érdekében, hogy szükséges-e a pártfogó felügyelet mellett a védelembe vétel vagy sem. Szintén 52 alkalommal érkezett Központunkhoz állampolgári bejelentés intézkedés kérése végett. Ezek egy része alaptalan volt, hátterében rossz szomszédi kapcsolatok, a házban élő lakók generációs problémáiból adódó viták, konfliktusok húzódtak meg. Másrészt viszont szülői elhanyagolásról kaptunk bejelentést, melyek gyermekvédelmi intézkedésre adtak okot.

Kerületünkben az anyagi jellegű és a gyermekneveléssel kapcsolatos problémák vezetik a rangsort. Anyagi problémák miatt 1371 esetben nyújtottunk segítséget, ami 497 gyermeket érintett, gyermekneveléssel kapcsolatos problémákból adódóan pedig 759 esetben, 241 gyermeket érintve kerültek megsegítésre a családok. 329 esetben szembesültünk a kiskorúak magatartás –és teljesítményzavarával, melyben nyilvántartásunk szerint 170 gyermek érintett. Gyermek, -illetve oktatási intézménybe való beilleszkedésük komoly problémát okoz.
127 fiatal életét nehezítették meg a családi konfliktusok, a szülők, illetve a család nem megfelelő életvitele 299 esetben veszélyeztette a kiskorúak fejlődését. 166 esetben tapasztaltuk a szülők elhanyagoló magatartását, (71 gyermek), 61 esetben pedig családon belüli bántalmazást (42 kiskorú), ami másfélszerese a 2010-es évnek. Ugyanilyen arányban nőtt a szenvedélybetegségek miatt szükségessé vált intézkedések száma (95 eset), ami 64 gyermekre vonatkozott.

A kerületben komoly problémát jelent a fiatalok bűnelkövető magatartása, bár az elmúlt évben minimális csökkenés tapasztalható. Jellemző viszont, hogy ugyanazon kiskorúak kerülnek több alkalommal az intézmény látókörébe valamilyen szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt. 2011-ben 9 gyermekkorú és 45 fiatalkorú követett el szabálysértést, illetve 7 gyermekkorú és 34 fiatalkorú ellen indult eljárás bűncselekmény miatt.

Összességében nem változott a gyermekbántalmazások száma sem az elmúlt évhez képest, viszont míg a 2010-es évben a lelki, 2011-ben a fizikai bántalmazás került előtérbe. Az is előfordult, hogy maga a gyermek kért rendőrségi segítséget a szülővel szemben. 28 esetben fizikai, 23 esetben lelki és 2 alkalommal szexuális bántalmazásra derült fény. 5 esetben családon kívüli fizikai bántalmazás történt, mégpedig gyermek által.

Józsefvárosban óriási problémát jelent a családok lakhatásának hiánya, illetve a nem megfelelő lakhatási körülményeik. Vizes, dohos, zsúfolt, sötét, penészes, rovarokkal fertőzött lakásokban él klienseink nagy része. A lakhatás hiánya miatt 24 család esetében került sor családok átmenti otthonában illetve anyaotthonban való elhelyezésre, ami 48 gyermeket érintett. Évek óta komoly problémát okoz a rászorult, átmenetileg vagy tartósan lakhatás nélkül maradt családok átmeneti otthoni elhelyezése, miután tapasztalataink szerint ezt a szolgáltatást nyújtó intézmények a kerületi lakosokat nem fogadják szívesen illetve nincs kivásárolt férőhely egyetlen lakhatást biztosító intézményben sem.
25 családból 29 gyermek került a gyermekek átmeneti otthonába különböző problémák miatt. Közülük volt olyan, akit a jegyzői gyámhatóság kötelezett az átmeneti otthonba való elhelyezésre. Előfordult, hogy a gondozásba vételnek egyszerre több oka is volt, komplex problémákat kellett kezelni szinte minden ellátásban részesülő gyermek és családjának esetében. A családgondozás során továbbra is fő feladatnak tekintettük a gyerekek

családjukba történő visszagondozását, de ez nem minden esetben volt megvalósítható és átmeneti nevelésbe vétel vált szükségessé.
Helyettes szülői ellátásra egyetlen esetben sem került sor.

2011-ben összesen 6519 esetben került sor a családgondozók részéről a segítségre szoruló kiskorúak családjainak otthonában történő felkeresésére. 5836 esetben volt szükség tanácsadásra és 4355 esetben nyújtottunk segítő beszélgetést. 1049 esetben találkozott Központunk olyan problémával, amely meghaladta kompetenciáját, így ügyfeleinket egyéb, más társszakmákhoz kellett irányítani.
Több olyan családdal kerültünk kapcsolatba, akik összetett, súlyos problémákkal küzdöttek, így a sikeres családgondozás érdekében 200 alkalommal tartottunk szakmaközi megbeszélést, más intézményekben dolgozó szakemberekkel, illetve 38 esetkonferencia összehívására is sort kerítettünk, melynek célja a gondozás irányának meghatározása volt.
Központunkban ingyenes jogi segítségnyújtási szolgáltatás is segíti a kerületben lakók helyzetének rendezését. Leggyakrabban lakásügyi problémával illetve gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal kapcsolatban keresték meg intézményünket Az elmúlt évben erre 142 esetben került sor.

2011 első felében heti 6 órában pszichológiai tanácsadás működött az Intézményben, melynek során a szülők kaptak segítséget gyermeknevelésükhöz, szülői szerepeik megerősítéséhez. Szeptembertől 1 főállású pszichológussal tudtuk ezt a szolgáltatást bővíteni. A kompetenciahatárok, feladatmegosztások megbeszélése érdekében még szeptemberben részt vettünk a Józsefvárosi Nevelési Tanácsadó teamjén. A szülőkön kívül a gyermekek és fiatalok is részesültek pszichés megsegítésben. 140 alkalommal, 47 kiskorúval és 13 felnőttel került kapcsolatba pszichológusunk. Akadt, aki az időpont egyeztetést követően, vagy 1-2 alkalom után nem jelent meg, így együttműködés hiánya illetve egyéb probléma miatt pszichológiai megsegítésük elakadt. A leggyakoribb problémák az indulatkezelési, magatartási, serdülőkori problémák, válás krízise, önbizalom problémák, testképzavarok, szorongások, depresszív tünetképződés, teljesítményzavar, kortárskapcsolatok zavarai, iskolai problémák, női szerepkonfliktusok, anyai szerepből adódó problémák voltak. A megsegítésre szoruló ügyfelek vagy a családgondozókon keresztül, az ő kérésükre, javaslatukra kértek időpontot, vagy a már megsegítésben résztvevő kliens ajánlásán keresztül jutottak el a pszichológushoz, illetve önkéntesen jelezték motivációjukat a családgondozónak. A legfőbb nehézséget az együttműködés hiánya, az időpontok be nem tartása, elfelejtése, a nehezített kapcsolatfelvétel, a belátástudat alacsony foka, a motiváció hiánya jelentette és az is előfordult, hogy nem volt egyértelmű, hogy másik pszichológus foglalkozik-e már a gyermekkel.

A kerületben lakó fiatalok körében igen komoly probléma a tanulási nehézség, így Központunk fejlesztőpedagógus segítségével 10 gyermeknek nyújtott, rendszeres időközökben (hetente 1-szer-4 órában) fejlesztést, 40 gyermeknek pótvizsgára való felkésztést.
Intézményünk Gyerek Klubja a korábbi évekhez hasonlóan most is számos programmal várta a kerületi gyerekeket. A Gyerek Klubon belül Magántanulói Klub, Nyári Napközis Tábor, pótvizsgára felkészítő foglalkozás és hagyományőrző kreatív foglalkozások várták a klubba betérő fiatalokat.

A 2010/2011-es tanév II félévében folytattuk a Práter Általános Iskolában a tanulók csoportos foglalkoztatását, a szabadidő hasznos eltöltésében való segítségnyújtást, iránymutatást.
Az iskola kérésére a foglalkozásokat a délutáni időpontra tettük át, így még inkább megnőtt az érdeklődés a gyermekek körében. A foglalkozásokra hetente két alkalommal, kedden és csütörtökön került sor 13:00-15:00 óra között, az iskola által biztosított külön teremben. A napközis tanulók jutalomból látogathatták a foglalkozásokat. Munkánk eredményességéhez

hozzájárult a pedagógusok segítsége is. A foglalkozások célja a kreativitás, a játék, a szórakozás, a közösségformálás biztosítása, a deviáns magatartás megelőzése volt.

A Magántanulói Klubot igénybe vevő fiatalok nagy része túlkoros, súlyos magatartási, beilleszkedési problémával küzdő fiatal volt, akiket nagyon nehezen lehetett motiválni arra, hogy látogassák a foglalkozásokat, mivel a konzultációra való bejárás sem volt kötelező számukra. A Magántanulói Klub egyéni foglalkozás keretében nyújtott segítséget az iskolai tananyag elsajátításában, az osztályozó vizsgára való felkészítésükben. Azok a tanulók, akik rendesen készültek, s részt vettek a felkészítő alkalmakon sikeresen vizsgáztak. A gyerekek nagy része csak annyit tanult, amennyit a foglalkozáson elsajátított, az otthoni feladatokat általában nem készítették el. Több iskolából is kaptunk tematikát, illetve tankönyveket a felkészítéshez, ami nagyban megkönnyítette a munkánkat. 2011. októbertől a TÁMOP 5.2.5. pályázat keretén belül folytatódik ennek a szolgáltatásnak a biztosítása. Nem könnyű feladat ezeknek a fiataloknak olyan elfoglaltságot találni, ami vonzóvá teszi számukra a foglalkozásokat, melyek előre elkészített tematika szerint zajlanak, a tanulók egyéni sajátosságait, igényeit figyelembe véve. A tanulás mellett a kreatív foglalkozások (gyöngyfűzés, mozaikozás, gyertyaöntés, origami, üvegfestés, decoupage technika, stb.) is jelentős szerepet kaptak. Hetente 3x3 órában 11 gyermek felkészítése folyik.
2011 júniusában gyermeknapi kirándulást szerveztünk, melynek során a Budakeszi Vadaspark megtekintése és grillezés volt a program, melyen 12 gyermek vett részt.

Nyári Napközis Táborunkban 346 gyermek ellátását biztosítottuk. Heti lebontásban átlag 80 gyermek érdeklődött a változatos, kreatív és személyiségfejlesztő programok iránt. Hétfőtől-péntekig, 13.00 órától tartottuk foglalkozásainkat. A tábor nemcsak a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltéséhez nyújtott segítséget, hanem a családok tehermentesítését is szolgálta, hisz a foglalkozás idejére a gyerekek felügyelete is biztosítva volt általunk. A táborban résztvevőknek kézműves foglalkozásokat, főzőklubot tartottunk. Szerdánként intézményen kívüli programok várták a fiatalokat. Szervezünk csoportot a Népligetbe, környező játszóterekre, ahol ügyességi versenyen bizonyíthatták rátermettségüket. A programot mozi és múzeumlátogatás színesítette. A foglalkozásokon mindig biztosítottuk a szabad választás lehetőségét.
A táborban a gyerekek ellátására uzsonnát biztosítottunk, miután előfordult, hogy többen éhesen érkeztek a napközibe. Így nagyon népszerűek voltak azok a napok, amiken közösen főztünk.
2011. július 18-23-ig, 21 gyermek 4 felnőtt kíséretében Káptalanfüreden táborozhatott. A gyermekek halmozottan hátrányos helyzetű családokból kerültek ki, többségüknek ez volt az egyetlen lehetősége a nyári kikapcsolódásra, de voltak visszatérő gyermekek is, akik a korábban megszerzett pozitív élmények hatására vettek részt ismét a nyaraláson. A táboroztatás megvalósításához a családgondozók hatékony és sok energiát igénylő adománygyűjtő munkája is nagyban hozzájárult, így a minimális költségvetés és a kedvezőtlen időjárási viszontagságok ellenére is tartalmas hetet tudtak biztosítani a gyermekek számára.
Augusztusban a veresegyházi Medveparkba kirándultunk, amin szintén 21 gyermek vett részt 4 fő családgondozó kíséretében. A gyermekeknek lehetőségük adódott mézzel etetni a medvéket illetve a park játszóterén kötetlen játékban lehetett részük, amit nagyon élveztek.
A szociális nyári étkeztetés keretén belül 130 gyermeknek biztosítottunk egy tál meleg ételt, amit a Családsegítő Központ Népkonyháján vehettek át az arra rászoruló családok.
2011 novemberében és decemberében 2-2 alkalommal adventi koszorú és mézeskalács készítést szerveztünk a gyermekek számára. A foglalkozásokon összesen 80 gyermek vett részt. Az elkészült adventi koszorúkat és mézeskalácsot hazavihették, hogy otthonukban is ünnepélyes hangulatot varázsoljanak.

Több éves hagyományunknak megfelelően megrendezésre került a Mikulás ünnepség is, melynek során 52 gyermek részesült ajándékban. Ezzel egy időben Központunk munkatársai 100 fő gyermek számára osztott ki mikulás csomagokat.
Emellett az idén a Baptista Szeretetszolgálat karácsonyi adományaiból is részesültek a Gyermekjóléti Központ ügyfelei. 95 gyermek a karácsonyi „cipősdoboz" akció keretében jutott ajándékhoz. Az Otthon Segítünk Alapítvány támogatásával 8 józsefvárosi család 25 gyermeke vehetett részt a Városligeti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola teadélutánján, ahol ajándékot is kaptak. Legfőbb adományforrásunk a Magyar Vöröskereszt. Észak-Pesti régiójának jóvoltából az elmúlt évben 105 családunk részesült tartós élelmiszercsomagban, illetve kedvezményes ruhavásárlási lehetőségben, ami nagy segítséget jelentett a rászoruló családoknak.

Miután 2011. május 1-vel a Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekek Átmeneti Otthona és a Családsegítő Szolgálat integrációja révén Gyermekjóléti Központtá alakultunk, az alapfeladatokon túl speciális szolgáltatásokat is nyújt intézményünk. Ezen feladatokat a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 7. § írja elő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények számára.

Július 1-vel megkezdődött a kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás, melyet jelenleg 2 fő családgondozó lát el szombatonként 9:00-13:00 között. A kapcsolattartási ügyelet funkciója, hogy a gyermek számára minél konfliktus mentesebbé tegye a kapcsolattartást az arra jogosult személlyel. Minden gyermeknek joga van családjával kapcsolatot tartani akkor is, ha az őt gondozó felnőtt a kapcsolattartásra jogosult személlyel nem tud a kapcsolattartás mikéntjéről megállapodni, amennyiben ez a gyermek érdekével nem ellentétes. 2011. december 31-ig 14 családdal kerültünk kapcsolatba. Közülük 1 család veszi igénybe rendszeresen ezt a szolgáltatást. Ők Gyámhivatal által lettek kötelezve a felügyelt kapcsolattartásra. 4 család csak érdeklődött a szolgáltatás iránt, de időpont egyeztetésre nem került sor. A többi család esetében a mediáció hiúsult meg néhány alkalmat követően, valamelyik fél együttműködésének hiánya miatt. 1 család esetében folyamatban van az időpont egyeztetés az érdekelt felek között.
Szintén júliusban került bevezetésre a készenléti szolgálat, melyet megállapodás alapján a Gyermekek Átmeneti Otthonának szakemberei biztosítanak. Célja, hogy a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) is folyamatosan biztosítsa a gyermekjóléti szakember elérhetőségét annak érdekében, hogy krízishelyzet esetén a gyermek ne maradjon segítség illetve ellátás nélkül. Az eltelt időszak alatt összesen 7 hívás érkezett, melynek során elsősorban anyagi illetve lakáshoz jutási lehetőségekről kértek információt.
Az utcai és lakótelepi szociális munkát a nyári napközi, a káptalanfüredi táboroztatás, a gyermekek számára szervezett szabadidős tevékenység, a magántanulói klub, valamint tanítási időszak alatt a BRFK Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett „Interaktív Police és Fiatalokat Védő Csoport" elnevezésű programjában való részvételünk biztosítja. Ennek során más kerületek Gyermekjóléti Központjainak munkatársaival, valamint az ESÉLY Kövessi Erzsébet Szakképző Iskola és a Mándy Iván Szakképző Iskola és Speciális Szakiskola ifjúságvédelmi felelőseivel a BRFK által meghatározott időpontokban és helyszíneken, a főváros legveszélyeztetettebb területein (pl: pályaudvarok, Plázák, stb) kerestük fel a kiskorúakat. Az adott időpontban a rendőrségi eligazítást követően két csoporttá alakulva folyt a csellengő fiatalok felkutatása. A kapcsolatfelvétel során nem a felelősségre vonás volt a cél, hanem, az iskolából való hiányzás okának kiderítése, a gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése, közvetítésük intézmények, szolgáltatások felé, deviáns csoportokhoz való csatlakozás megelőzése, az iskola világába való visszavezetés. Ezeken az alkalmakon több, kerületünkben lakó fiatallal való találkozásra került sor. 2011-szeptember és december közötti időszakban két alkalommal nappal (9:00-12:00), egy alkalommal pedig

péntek éjszaka (20:00-24:00) történt az ellenőrzés. Ezen alkalmak során összesen 60 kiskorú igazoltatására került sor. Az ellenőrzés során a fiatalok első reakciója a meglepődés volt, de ezt követően könnyen megnyíltak és számos hasznos információt osztottak meg magukról és jelenlétünket pozitívan értékelték. A nappali ellenőrzés során, iskola időben ellenőrzött fiatalok általában magántanulói jogviszonyra, később kezdődő, avagy korábban véget érő tanórára, gyakorlati oktatásra, betegségre hivatkoztak. Az éjszakai ellenőrzés során természetesen nem az iskolakerülés, hanem a fiatalok körében jelenlévő drog és más tudatmódosító szerek, valamint az alkohol fogyasztás felderítése volt a cél. Megdöbbentő, hogy az ellenőrzött 14-18 éves fiatalok mindegyike fogyasztott aznap alkoholt, a legfiatalabb pedig egy 13 éves gyermek volt, akinek bátyja is jelen volt az ellenőrzés során. Abban az esetben, ha nyilvánvalóvá vált, hogy a szórakozóhely kiszolgálta szeszes itallal a 18 éven aluliakat, a BRFK munkatársai értesítették a kerületi jegyzőt. Amennyiben a kiskorú már ügyfele volt Gyermekjóléti Központunknak, az ellenőrzéseken résztvevő, utcai szociális munkát ellátó kollégánk írásban értesítette az illetékes családgondozót.
A Kábítószer Egyeztető Fórum három munkacsoportból épül fel: prevenciós-, ártalomcsökkentő- és rehabilitációs munkacsoport. Mindhárom munkacsoport ülésein és munkájában aktívan részt vállaltunk.
A gyermekvédelmi kórházi szociális munka során a szociális válsághelyzetben lévő anyának valamint az elhanyagolt és bántalmazott gyermeknek nyújtunk segítséget a veszélyeztető tényezők megelőzésében, megszüntetésében. Központunkban két fő családgondozó, félállásban, családgondozói ügyeleti idejében látja el a kórházi szociális munkára vonatkozó, elsődlegesen koordináló feladatokat. 2011. május és 2011. szeptember között megkötésre kerültek az együttműködési megállapodások a Józsefváros területén lévő gyermekeket ellátó kórházakkal, intézményekkel (Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinika, Heim Pál Gyermekkórház, Fővárosi Önkormányzat Péterfy Sándor Utcai Kórház- Rendelőintézet és Baleseti Központ).
A kórházi szociális munkát sok esetben az intézményi védőnő látja el, miután finanszírozási okokból kifolyólag nincs lehetősége az intézményeknek arra, hogy külön szakembert alkalmazzanak erre a munkakörre, s e forráshiány miatt a közeljövőben sem várható, hogy önálló státuszként megjelenik a kórházi szociális munka. A kerületünkben lévő Védőnői Szolgálat, illetve gyermek háziorvosok is tájékoztatást kaptak a Gyermekjóléti Központ ezen új szolgáltatásáról. A Gyermekjóléti Központ kórházi szociális munkával foglalkozó munkatársai fogadták a VIII. kerület területén lévő gyermekkórházak, gyermekosztályok, valamint a más kerületben, városban ellátott, de VIII. kerületi lakhellyel rendelkező kiskorúakról érkezett jelzéseket. Ezt követően értesítették a területileg illetékes családgondozót, aki a továbbiakban tartotta a kapcsolatot családdal illetve szükség esetén megtette a megfelelő gyermekvédelmi intézkedéseket. Amennyiben olyan kiskorúról érkezett jelzés, aki nem tartózkodott életvitelszerűen a VIII. kerületben, a területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálatnak/ Központnak került a jelzés továbbküldésre.

A 2011-es évben 1 esetmegbeszélésre is adódott lehetőségünk az Országos Baleseti Intézetben a Gyermek Traumatológiai Osztály főorvosának kezdeményezésére. A megbeszélésen részt vett a Józsefvárosi Önkormányzat Gyámhivatala, a Gyermekvédelmi Iroda, a VIII. kerületi Rendőrkapitányság, a Péterfy Utcai Kórház és a Heim Pál Kórház szociális munkásai, a TEGYESZ Átmeneti Gyermekotthona és Központunk kórházi szociális munkásai. A tanácskozás fő témája, a hétvégén illetve ünnepnapokon felmerülő gyermekbántalmazással kapcsolatos ügyintézési módok, lehetőségek megbeszélése volt.
Az eltelt időszakban, 3 esetben a SOTE I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, 2 esetben pedig a Baleseti Központ jelzett. A SOTE II. sz. Szülészeti Klinikától, a Szent István Kórházból és a János Kórházból 1-1 jelzés érkezett. A jelzett problématípusok a

gyermekbántalmazás, elhanyagolás, gondozatlan terhesség illetve az abból született gyermekek voltak.
2011. május 1-től a Gyermekek Átmeneti Otthona a JCSGYK önálló szakmai egységeként, a Gyermekjóléti Központról leválva működik. A krízislakások, mint átmeneti gondozást nyújtó ellátás, a Gyermekek Átmeneti Otthona szakmai egységhez került át.
Miután a családok nagy része továbbra is a jelzőrendszeren keresztül kerül kapcsolatba az intézménnyel, így a gyermekjóléti szolgáltatás, mint lehetséges megoldási út ismertsége még nem elégséges, főleg a kiskorúak körében. Központunkat inkább „félhatóságként" kezelik. Ez nagymértékben megnehezíti az együttműködés kialakulását, mert gyakran kell munkánkat nyíltan vagy burkoltan ellenálló családokkal végezni. Ennek kiküszöbölése érdekében igyekeztünk olyan programokon, fórumokon részt venni, ahol szolgáltatásaink bemutatására kerülhetett sor. A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ meghívására jó hangulatú szülői fórumon, illetve a Kesztyűgyár Magdolna napok programján vettünk részt, ahol a lakosság nagy érdeklődést mutatott Központunk iránt.

A Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ „KÉPET ADUNK, KÉPESSÉGET FEJLESZTÜNK! – Gyermekek, fiatalok és szüleik társadalmi integrációját segítő program Józsefvárosban" című projektje a TÁMOP–5.2.5. A-10/1 kiírás egyik nyertes pályázata lett. Az elnyert támogatás a projekt 2 éves időtartama alatt (2011. 10. 01 – 2013. 09. 30.) különböző új és hatékony szolgáltatás bevezetését teszi lehetővé, melyek Józsefváros szociális szolgáltatási palettáját színesítik.
A pályázat célja a hátrányokkal küzdő iskoláskorú gyermekek, családjaik, valamint a fiatalok integrációs esélyeinek növelése oktatási rendszeren kívüli preventív célú programokkal, amelyek kompenzálják a hátrányaikat, csökkentik a devianciáikat, segítik az iskolai megfelelésüket, és a megfelelő társadalmi minták elsajátítását. Fontos a szülők szerepe is, hiszen a gyerekek a családi mintát akaratlanul is tovább viszik. Ezért a projekt szolgáltatásai között kimondottan szülőknek szóló programok is vannak. Valamennyi résztvevő a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ javaslata alapján kerül a programba, ahová legalább 60 család és 40-45 iskoláskorú gyermek, valamint 20-25 szülő bevonását tervezzük. Ezen kívül folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk azokkal a szakemberekkel (családgondozó, védőnő, iskola gyermekvédelmi felelőse, iskolaorvos, iskolapszichológus stb.), akik az adott családdal, gyermekkel vagy szülővel foglalkoznak.

A projekt keretében családon belüli kapcsolatokat támogató, illetve a család társadalmi beilleszkedését elősegítő programok (szubintenzív, intenzív családgondozás, szülői készségfejlesztés, önsegítő szülőcsoport), szülői szerepet erősítő, valamint családi konfliktusok megoldását célzó konfliktuskezelő program (családi videotréning), szociális beilleszkedést segítő foglalkozás (iskolai videotréning), a gyermek szocializációját elősegítő csoportos foglalkozás (kamasz-csoport) és az iskolarendszeren kívüli felzárkóztató programok (felzárkózató magántanulói klub) megvalósítására törekszünk.

Az intenzív családgondozás keretében egy időben 2, a **szubintenzív családgondozás** során 4 család gondozása kezdődött meg az elmúlt év során.
A két tevékenység szakmai tartalma azonos, mindössze intenzitásukban térnek el egymástól. Az intenzív családgondozást krízisben lévő családoknak nyújtjuk, elsősorban ott, ahol felmerül annak a veszélye, hogy a gyereket ki kell emelni a családból, illetve azokban az esetekben, ahol a korábban kiemelt gyermek hazakerülésére esély van a közeljövőben. Ezekben az esetekben a szokásosnál lényegesen időigényesebb segítő munkára van szükség, melyek alapvetően a család otthonában zajlanak, vagy azokon a helyszíneken, ahol a családnak lényeges intéznivalója van (pl. iskola, munkaügyi hivatal, díjbeszedő kirendeltség, stb.). Az intenzív családgondozást nyújtó szociális munkás a nap 24 órájában elérhető a család számára, a találkozások gyakoribbak és hosszabbak. A beavatkozások rövid ideig, rendszerint maximum hat hónapig tartanak (először három hónapra kötünk szerződést, ami szükség esetén még három hónapra meghosszabbítható). Ugyanilyen szolgáltatást nyújt a

Családsegítő Központ intenzív családmegtartó szolgáltatása is, ahová az elmúlt időszakban 4 családot delegáltunk.
A szubintenzív családgondozást a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 4 családgondozója végzi alaptevékenységén felül. A szubintenzív családgondozást javasoljuk azokban az esetekben, amikor a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szokásos családgondozói munkamódja - a magas esetszám miatt - nem tesz lehetővé olyan intenzitású segítségnyújtást, amely a család működésében változást hozna létre. Egy családdal három hónapig dolgoznak, egy év alatt ez tizenhat családot jelent.

A **családi video-tréning** a **családi kommunikáció javítását** kívánja elérni úgy, hogy a szakember egy mindennapi helyzetben rövid videofelvételt készít a családról, majd a felvétel elemzése után, egy későbbi időpontban visszajátssza azokat az interakciós elemeket, melyek sikeres kommunikációhoz vezettek. A családi video-tréning pozitív módon mutatja meg a szülő-gyerek interakció részleteit, ezzel javítja a szülők önértékelését, és megváltoztatja a kommunikáció mintáit. A felvételek visszanézése lehetővé teszi, hogy a szülők kívülről lássák magukat, más nézőpontból, a kimerevített képek, a lassítás segítségével a kommunikáció sikeres elemei felnagyíthatóvá, hangsúlyozhatóvá, tudatosíthatóvá válnak. Összesen 15 családot érint a program, 3 családnál indultak el a foglalkozások a Magyar Videotrening Egyesület segítségével.
Az **iskolai video-tréning** folyamata alapvetően megegyezik a családi video-tréningével. A különbség elsősorban abban áll, hogy akkor alkalmazzuk, ha a probléma elsősorban a gyerek és a pedagógus közötti interakcióban rejlik, ami gyakran a gyerek hibájaként fogalmazódik meg (nem figyel oda, nem lehet vele bírni, stb.). Az iskolai videotrening lehetőséget nyújt az átlagtól eltérő igényű és viselkedésű, vagy nehezen kezelhető gyermekekkel való pedagógiai munka eredményességének növelésére, visszatérő konfliktushelyzetek hatékony megoldásában
A szülői készségfejlesztés lehetőséget ad a szociális készségek fejlesztésére. Különösen fontos ez pszichiátriai betegek esetében, a szülő gyermekének ellátása és nevelése kapcsán.
A pályázat keretén belül két alkalommal szervezünk Káptalanfüreden nyári gyerektábort, egyenként 1 hetes (heti 5 nap) bentlakásos formában 15-15 család számára.
A program első évében a családtámogató szolgálat és a video-tréning keretében foglalkoztatott gyermekek, valamint a Gyermekek Átmeneti Otthonában gondozott fiatalok számára kamasz-csoportot szervezünk, amely szakemberek által irányított fiatalok önsegítő csoportja. A program második évében a szülői készségfejlesztésben részt vevő szülők számára szervezünk önsegítő szülőcsoportot, amely a korábbi foglalkozásokon megtanult és begyakorolt viselkedési minták elmélyítését szolgálja.
A program során oktató film készül egyrészt egy 5-6x20-25 perces „sorozat", másrészt egy összegző film, mely a program egészének tanulságait vonja le, ismeretterjesztő-oktató céllal.
Együttműködő partnereink a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék Biztos Kezdet Program (sokgyerekes nagycsaládok, gyermekek és szülők) és a Szigony Alapítvány a Közösségi Pszichiátriáért (pszichiátriai beteg szülők gyermekei) intézmények.

Központunk az elmúlt év során új helyiséggel gazdagodott, s ezzel egy időben tárgyi feltételeink is javultak új telefonvonalak kiépítésével, számítógépes rendszerünk fejlesztésével. Bővült a családgondozók létszáma és két szociális asszisztens is segíti a munkánkat.

A Gyermekjóléti Központ gondozási tevékenysége 2011-ben

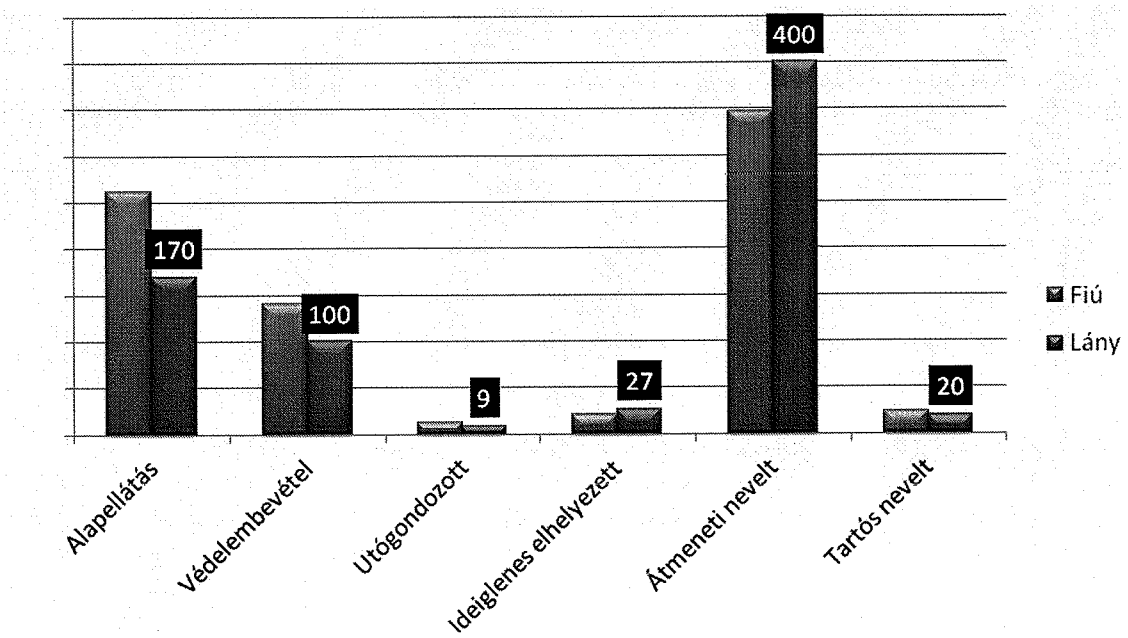

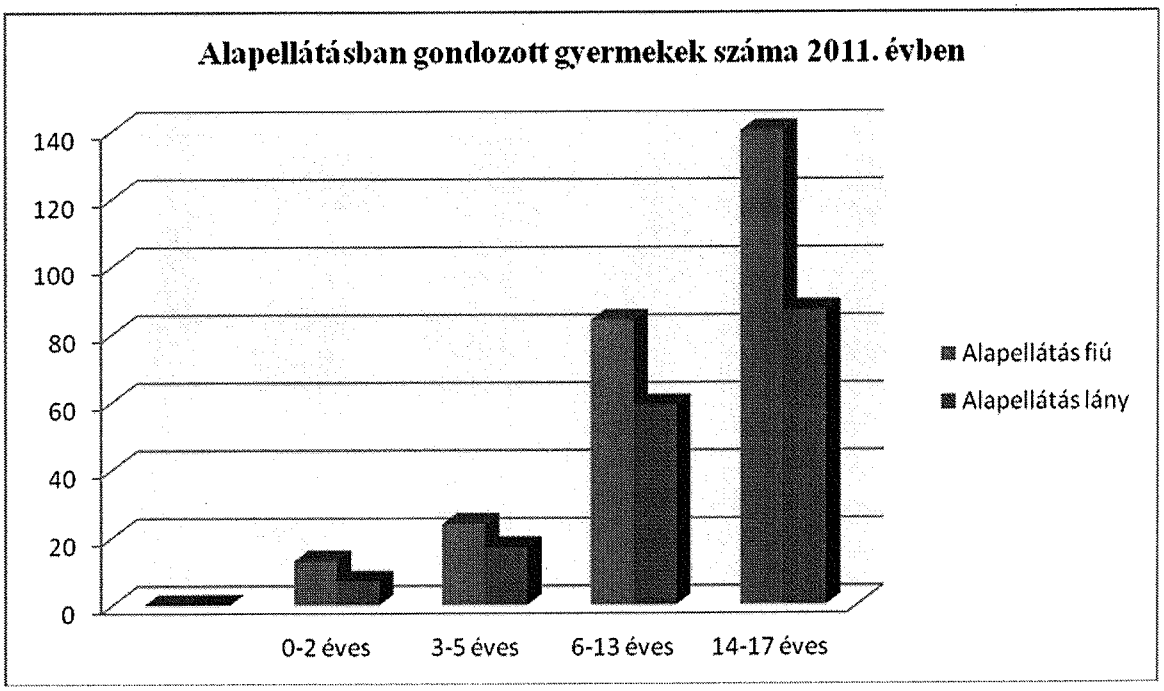

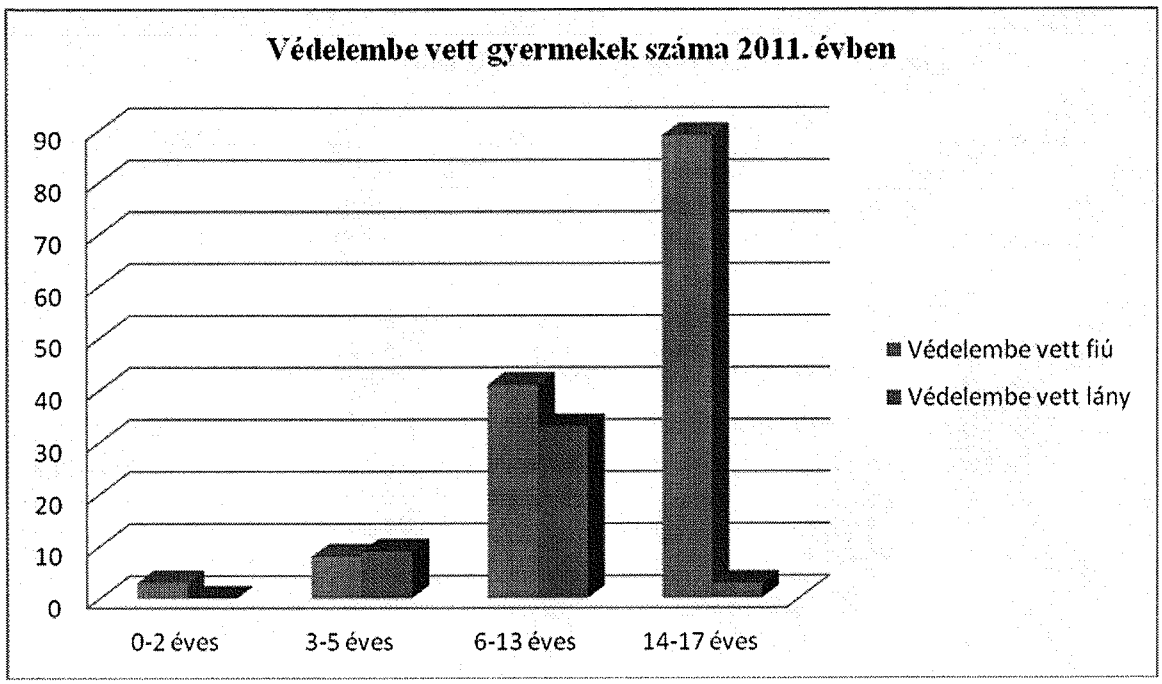
Védelembe vett gyermekek száma 2011. évben
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
0-2 éves
3-5 éves
6-13 éves
14-17 éves
Védelembe vett fiú
Védelembe vett lány

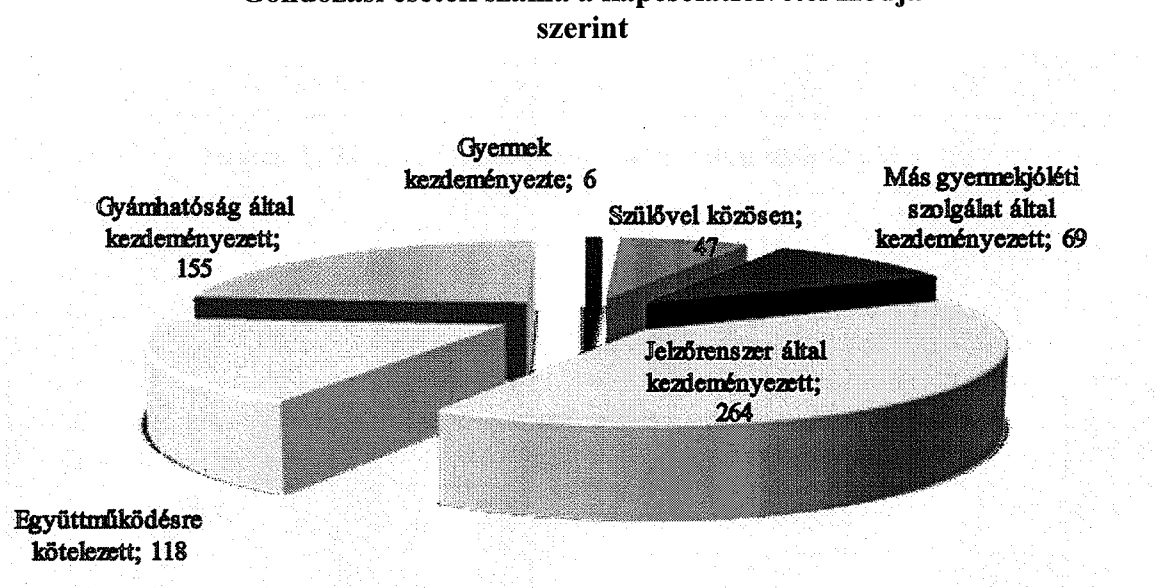
Gondozási esetek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint
Gyermek kezdeményezte; 6
Gyámhatóság által kezdeményezett; 155
Szülővel közösen; 47
Más gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett; 69
Jelzőrenszer által kezdeményezett; 264
Együttműködésre kötelezett; 118

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2011. évben

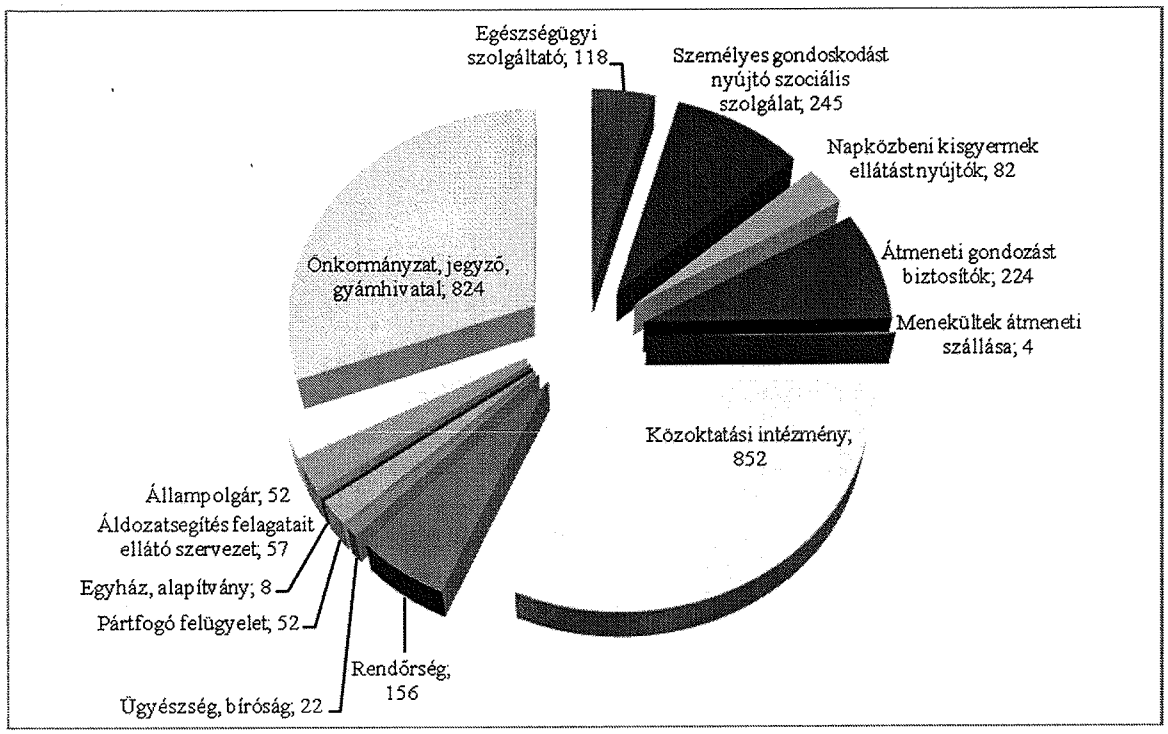

2011. évben szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek száma

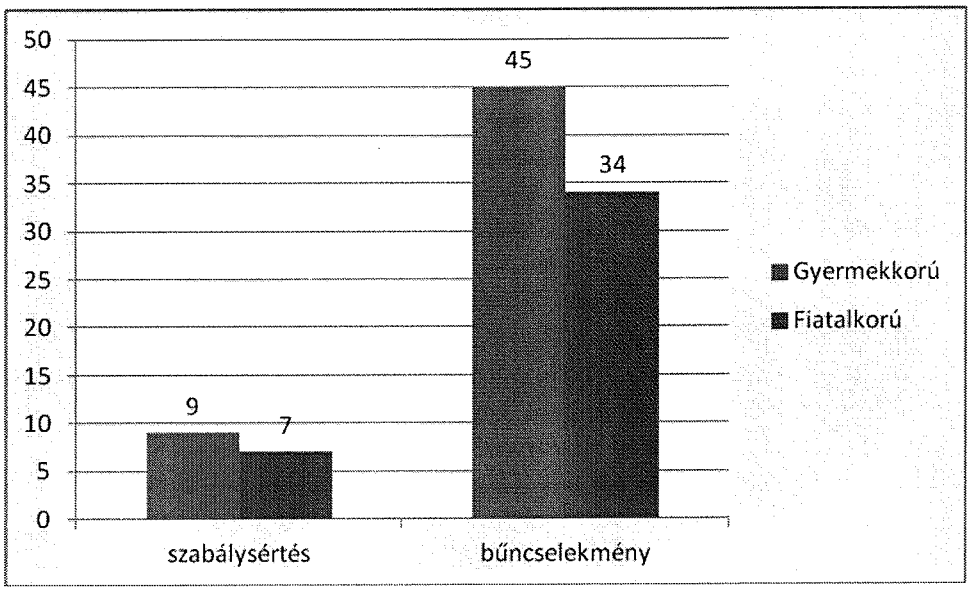

Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint

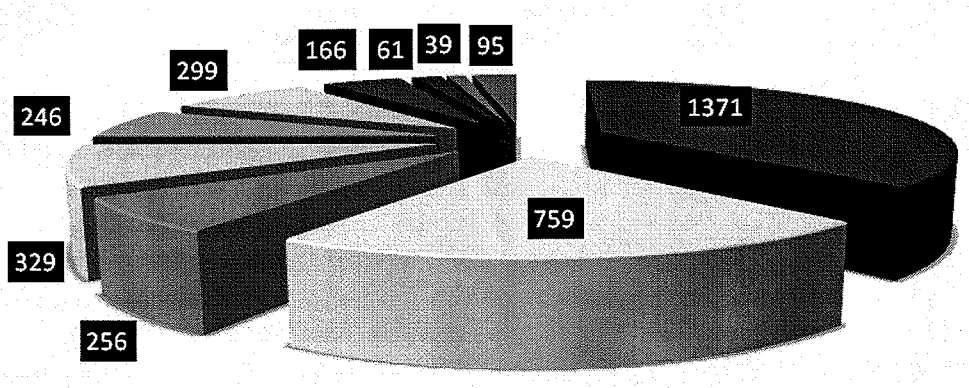

- Anyagi
- Gyermeknevelési
- Beilleszkedési nehézség
- Magatartászavar, teljesítményzavar
- Családi konfliktus
- Szülők vagy család életvitele
- Szülői elhanyagolás
- Családon belüli bántalmazás
- Fogyatékosság, retardáció
- Szenvedély betegségek

A Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységének száma I.

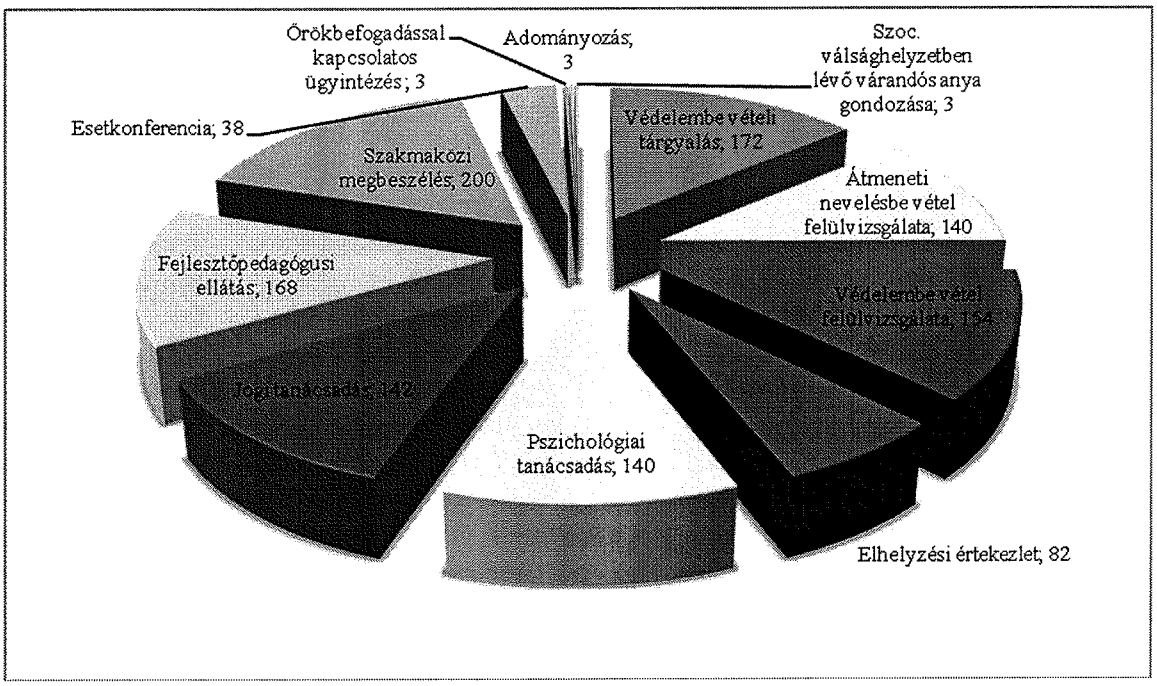

A Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységének száma II.

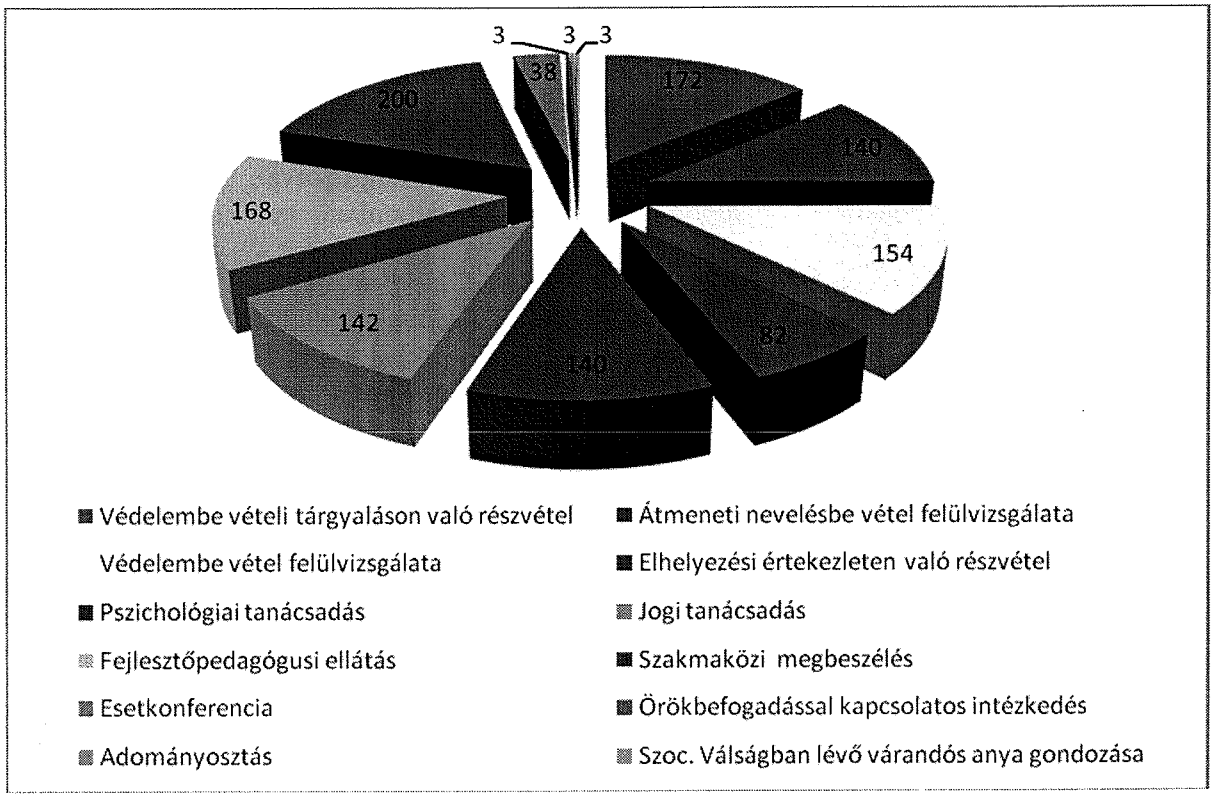

3.1.1. Gyermekek Átmeneti Otthona

A gyermekek átmeneti otthona egy a Budapest VIII. kerület által nyújtott szolgáltatás, mely az ideiglenes jelleggel, nehéz helyzetbe került családok gyermekeinek átmeneti gondozását vállalja fel - melynek során az intézménye került gyermekek részére teljes körű ellátást biztosít.

A teljes körű ellátás részeként a jogszabályban foglaltaknak megfelelően a gondozott gyermekek számára biztosítjuk: naponta az életkoruknak megfelelő, legalább ötszöri - legalább egy alkalommal meleg- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezést, szükség esetén az évszaknak megfelelő ruházatot, a mindennapos tisztálkodáshoz szükséges dolgokat, a tanuláshoz szükséges tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, esetenként az intézményi térítési díjfizetésében segítjük a szülőket.

A gondozott gyermekek részére biztosítjuk a közlekedéshez szükséges bérletet, a telefonálás lehetőségét a szülői kapcsolattartáshoz, a gyermekeket a jogszabályban foglalt mértékben havonta zsebpénzzel ellátjuk, továbbá anyagi lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a kulturálódáshoz, játékhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges körülményeket, megteremteni.

A 2011. esztendőben is a gyermekvédelmi szakmai szempontok figyelembe vételével végeztük a munkánkat. Főként a klasszikus szociális munka eszközeivel segítettünk bajbajutott gyermekes családokon, de pedagógiai, pszichológiai támogatást is biztosítottunk. Utóbbit januártól májusig, majd 2011 szeptemberétől ismét a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ új főállású pszichológusa aktív és lelkiismeretes közreműködésével.

Pszichológusi, fejlesztőpedagógiai tevékenység, belsős kuckófoglalkozások

Pszichológusunk a bekerülő gyerekekkel igyekszik minél korábban felvenni a kapcsolatot, találkozni szüleikkel, tájékozódni az ügyben, rendszeresen konzultál a családgondozóval, a szakmai vezetővel, tartja a kapcsolatot az otthon dolgozóival, nevelőjével és gyerekfelügyelőivel. Jelenleg két napon tartózkodik az otthonban, hétfőn és csütörtökön délután.

Egy alkalommal legalább minden gyermekkel felveszi a kapcsolatot amikor egy rövid exploráció történik, majd különböző tesztek (főleg rajzok, valamint CAT teszt) felvétele. Több gyerekkel rendszeresebben is tartja a kapcsolatot, egyéni megsegítés formájában.

Mivel a gyermekotthonban tartózkodása alatt a legtöbb gyermek oktatási intézményben tartózkodik, így aránylag kevés gyermekkel tud foglalkozni. Emiatt több alkalommal jön be más napokon, hogy találkozhasson az otthonban lakókkal.

Pszichológusunk szerint a legfőbb problémák a nehezített élethelyzetből és annak elfogadásából adódnak. Ez esetekben főként a gyerekek megküzdő képességét kellett növelni, az események feldolgozása mellett. Gyakoriak a serdülőkori életszakaszproblémák is, valamint a különböző magatartás, viselkedésproblémák. Több gyermeknél alacsony érzelmi intelligenciát tapasztalt, valamint a szociális készségek alacsony szintjét.

Néhány esetben krízisintervencióra is sor került, mikor váratlanul olyannyira halmozódtak egy gyermek életében a nehézségek, hogy szomatikus problémái, pszichés tünetei felerősödtek.

A belsős kuckó foglalkozást fejlesztőpedagógusunkkal együtt vezeti a pszichológus. Minden hét szerdán konzultálnak, és megtervezik az adott foglalkozás tematikáját. A központi téma általában a kommunikáció és kooperációfejlesztés, agressziócsökkentés, konfliktuskezelés, mind amellett, hogy a gyerekeknek lehetőségük nyílik jobban megismerni egymást, javulnak társas kompetenciáik, figyelmi funkciójuk, és önismeretük gazdagodik a különböző feladatok révén.

Ami nehézséget okoz a foglalkozások során, hogy a csoportok összetétele mind életkor, mind nem szerint igen heterogén, és a csoport résztvevői között nagy a fluktuáció. Így majdnem minden alkalommal új résztvevőt köszönthetnek, akit be kellett integrálni a csoportba, és újra szerződést kötni, átbeszélni a csoportszabályokat, működésmódot. Így igen nehéz egy tematikát, dinamikát követniük.

Emiatt az utóbbi időben egyre rugalmasabban többféle játékötletet hoztak, és mindig az adott helyzethez, résztvevőkhöz igazították a feladatokat. A foglalkozásokba –mint különlegességet- igyekszenek mindenféle dramatikus, művészetterápiás elemet is belevinni.

Mivel a bekerülést kiváltó okok egyéniek és sajátosak a kiskorúak bekerülése után ennek megfelelően igyekszünk személyre szabottan egyénenként foglalkozni a gyermekekkel és családjukkal. Elsődleges célunk a gondozás során a gyermekek biztonságos és megnyugtató elhelyezése, valamint a jogszabályban meghatározott teljes körű ellátás biztosítása – majd a gyermekek szüleikhez történő hazagondozása.

Legfőbb eszközeink: az egyéni beszélgetések, a családlátogatások, a szülőkkel való személyes konzultációk - intézményünk pszichológusa heti két alkalommal tartózkodik az otthonban,

illetve a Családsegítő Központnak köszönhetően adott a lehetőség a családterápiát vállalóknak arra, hogy képzett szakemberek segítségével próbálják meg problémáikat felismerni azokkal megküzdeni.

Az otthonba bekerült gyermekek nagy részét a Gyermekjóléti Központ kezdeményezésére vettük, fel de önállóan is kereste már fel szülő a gyermekotthont hogy a segítségünket kérje.

Nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a gyerekek bekerülésének okai mellett a látens illetve utóbb felmerült problémákra is megfelelő választ próbáljunk adni. 2011. év első felében nagyobb arányban kerültek hozzánk magatartás problémával küzdő gyermekek, mint korábban.

2011. január 01-től, december 31-ig 22 új gyerek került be hozzánk és összesen 32 gyermek és családja kapott ellátást ebben az időszakban.

Tárgyév folyamán 20 fő került ki a gondozásunkból, ebből 1 esetben ideiglenes hatályú elhelyezéssel szakellátásba került egy kislány valamint 19 gyermek családjába került vissza (ebből 2 esetben más családtag lett a gyám), további 12 gyermek 2011. december 31-én is nálunk részesül ellátásban.

Ellátási napok, százalékos kihasználtság a 2011. év során:

Hónapok	Gondozási napok	Gondozási napok/átlag
Január	261	8,4194
Február	226	8,0714
Március	266	8,5806
Április	296	9,8667
Május	297	9,871
Június	303	10,1
Július	248	8
Augusztus	341	11
Szeptember	322	11,3
Október	234	7,5484
November	246	8,2
December	329	10,613
Összesen:	**3369**	**111,5705**

Gondozási napok átlaga 2011. január-december 31-ig: 9,297541667

A 2011. évben a gondozási napok száma összesen 3369 volt, ami egy napra vetítve 9,3 fő átlaglétszámot jelent jelent.

Ellátott gyermekek 2011. évben:

Ügy típusa	Gyermek neve	nemek szerinti megosz.	Életkora	Felvétel dátuma	Távozás dátuma, helye	Gondozásban eltöltött napok száma 2011. évben	Bekerülés oka
A	RG	F	14	2009.11.09.	2011.01.15. haza	15	gyám-gyermek kapcsolata
A	B K	L	15	2010.06.29.	2011.02.07. haza	38	szülő-gyermek kapcsolata
A	K R	F	16	2010.08.24.	2011.09.30.	273	iskolakerülés
A	L K	F	13	2010.09.10.	2011.06.30. haza	181	édesanya eü. problémája
A	K Sz	L	17	2010.10.15.	2011.02.01. édesapához	110	iskolakerülés
A	L Zs	L	14	2010.10.19.	2011.01.24. haza	118	iskolakerülés
VV	K T	F	17	2010.10.20.	2011.11.18.	322	szülő-gyermek kapcsolat
A	M C K	L	17	2010.11.24.	2011.09.30.haza	273	szülő-gyermek kapcsolat
A	E V	L	6	2011.01.13.	2011.02.28. haza	47	lakhatás
A	S R	F	14	2011.01.20.		345	édesanya kórházban
A	M Zs	F	10	2011.01.27.	2011.11.10.	287	bántalmazás
A	F O	F	12	2011.02.16.	2011.09.30. haza	227	magatartásprobléma
VV	L É	L	14	2011.02.24.	2011.03.08. Tegyesz	13	iskolakerülés
VV	L Á	L	17	2011.02.24.	2011.11.28.	278	iskolakerülés
A	R A	L	16	2011.03.22.	2011.05.06. haza	46	iskolakerülés
A	M N	F	14	2011.04.05.	2011.09.22.	171	iskolakerülés
A	Sz L	F	13	2011.05.11.		155	iskolakerülés
A	V V	L	16	2011.06.08.	2011 06.10.	3	szülő-gyermek kapcsolat
A	B Z	F	17	2011.08.10.		134	lakhatás
A	K G	F	11	2011.08.17.	2011.11.09. haza	56	nem megoldott felügyelet
A	T V	L	11	2011.09.06.	2011.09.07. haza	2	lakhatás
A	B N	L	15	2011.09.16.	2011.11.14. haza	60	szülő gyermek kapcsolat

A	N E	L	17	2011.10.27	65	szülő gyermek kapcsolat
A	NR	F	10	2011.11.11.	51	lakhatás
A	NV	L	9	2011.11.11.	51	lakhatás
A	NG	F	8	2011.11.11.	51	lakhatás
A	BJ	F	12	2011.11.22.	40	magatartásprobléma
A	SR	F	11	2011.11.23.	39	abúzus
A	NT	L	15	2011.12.01.	31	szülő kórházban
A	MA	L	15	2011.12.04.	28	szülő gyermek kapcsolat
A	MK	F	5	2011.12.21.	11	lakhatás
A	FN	L	4	2011.12.21.	11	lakhatás

A 2011-ben gondozásba vett családok és gyermeke számának alakulása az elmúlt három esztendőben:

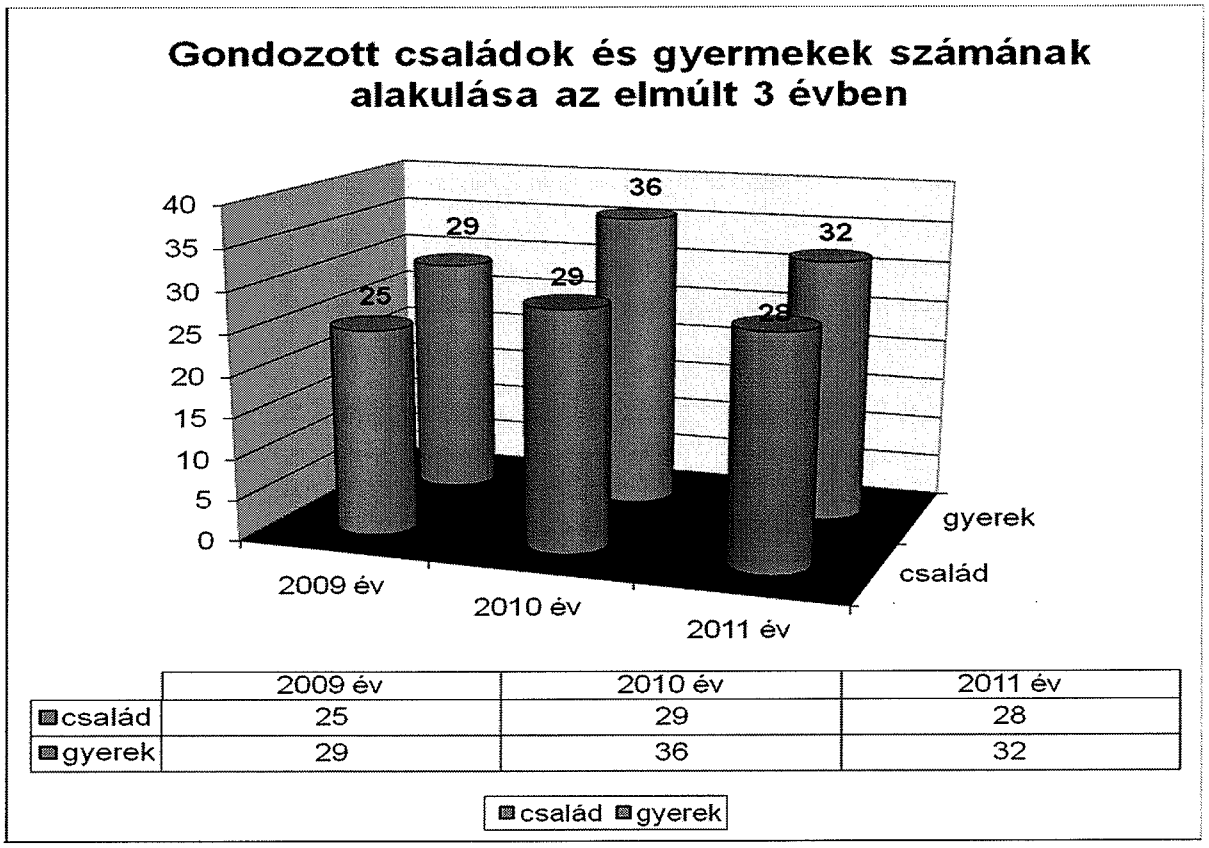

A nemek megoszlása a 2011. évben teljesen egyformán alakult 16 lány és 16 fiú állt a gondozásunk alatt. Az elmúlt három esztendő gondozottainak életkor és nemek szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

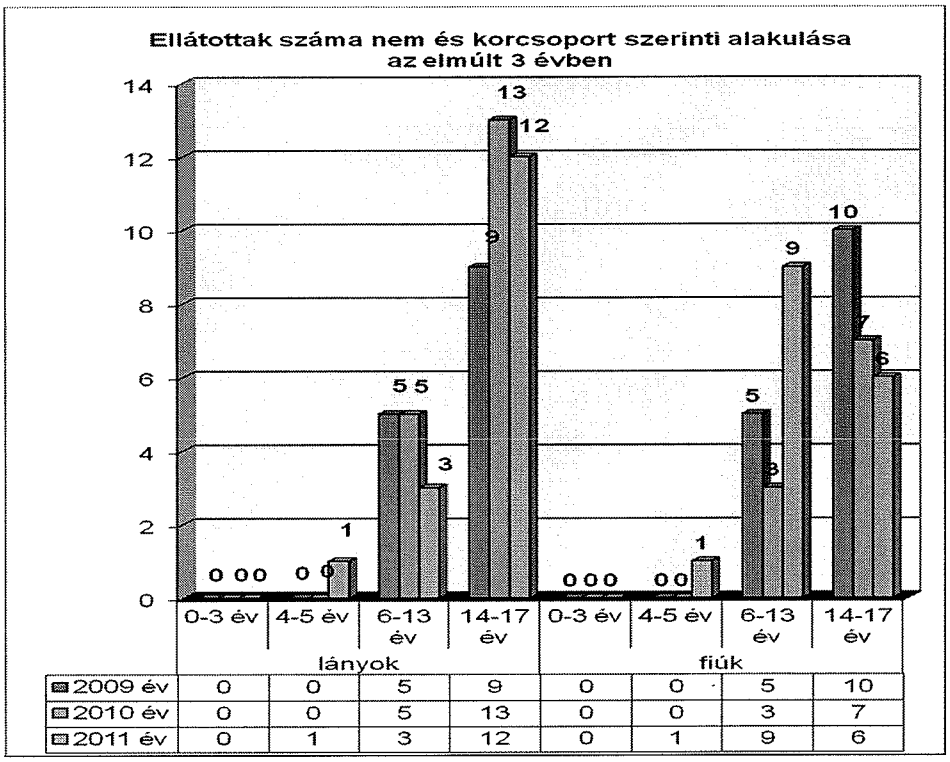

A gondozásba vétel okait az elmúlt három év statisztikai adataival az alábbi táblázat szemlélteti:

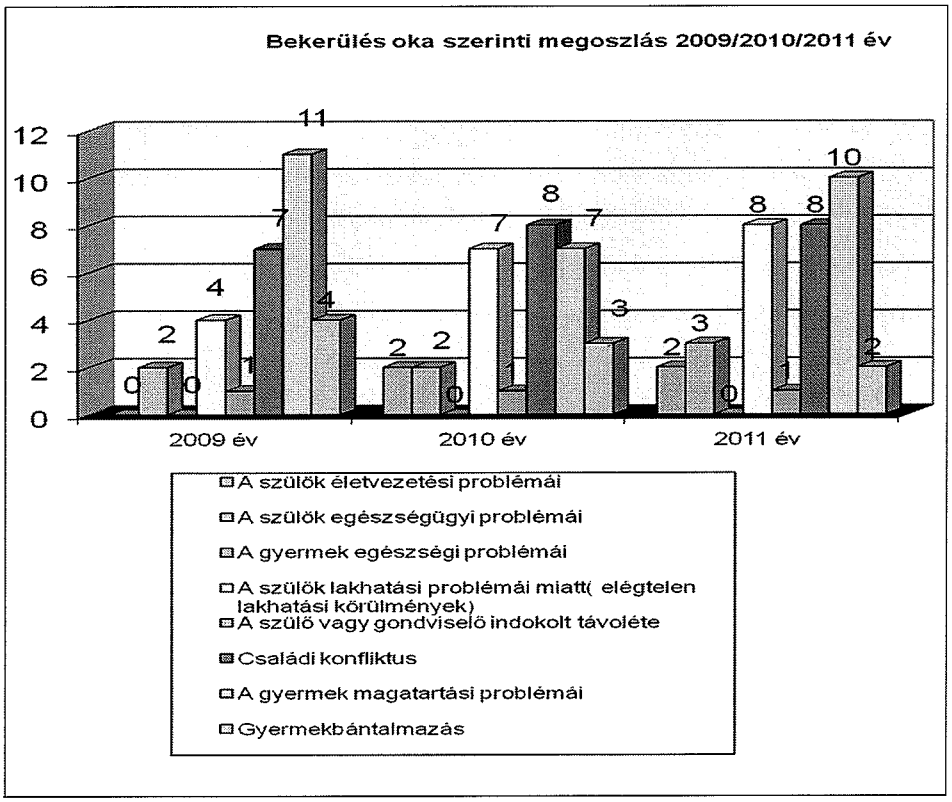

A családgondozás során továbbra is fő feladatunk a gyerekek családba való visszagondozása. Ennek érdekében folyamatosan biztosítottuk a gyerekek és szüleik kapcsolattartását, igyekeztünk a családtagokkal partneri viszonyt kialakítani és a szülői kompetenciákat erősíteni, de ha nem láttunk esélyt, hogy a szülőket alkalmassá tegyük feladataik ellátására szakellátást javasoltunk; 3 esetben, ebből 2 esetben átmeneti nevelésbe vételre került sor, egy esetben pedig megszüntették a hatósági eljárást. A Gyermekek Átmeneti Otthonából szakellátásba került gyerekek száma az elmúlt három évben csökkenő tendenciát mutat – ami sikerként könyvelhető el, a munkánk célját figyelembe véve.

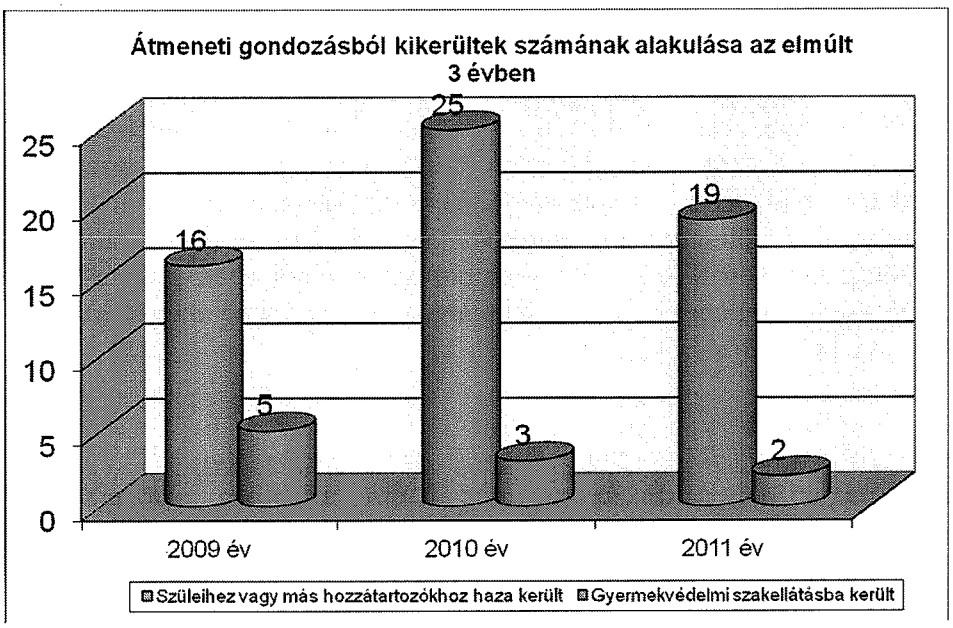

Táborok, szabadidős programok

Szerdai -majd szeptembertől csütörtöki napokon- nevelőnk illetve pszichológusunk és fejlesztőpedagógusunk koordinálása mellett a „kuckó foglalkozások" keretében külső és belső programok biztosításával próbáltuk hozzájárulni a gyermekek személyiségfejlődéséhez.
Külső meghívott vendégként az első félévben a rendőrség kiválóan felkészült munkatársa is meglátogatott minket és nagy érdeklődés közepette ismertette a fiatalokra leselkedő veszélyeket és a törvénysértések következményeit.

Júniusban két kollégánk 6 (5éjszaka) napos táboroztatást szervezett a gondozott gyermekeknek. Az előző évek gyakorlatával ellentétben most csak a gyermekeknek, mivel kevesebb forrás állt rendelkezésre, mint a tavalyi esztendőben. A szülők döntő többsége nem tudta vállalni a teljes költséget, ezért most őket nem állt módunkban táboroztatni.

2011. június 27-től négy héten keresztül vettünk részt a Gyermekjóléti Központ telephelyén szervezett napközis nyári szüneti tábor lebonyolításában, ahol több mint félszáz gyermek hasznos szabadidő eltöltésében segédkeztünk.

Társintézményekkel való kapcsolattartás

A Gyermekjóléti Központtal az együttműködésünk jó, napi kapcsolatban állunk. Részt veszünk közös szakmai megbeszéléseken, esetmegbeszélésen – és havonta egy alkalommal a családgondozó és a szakmai vezető a Gyermekjóléti Központ értekezletén is részt vesz annak érdekében, hogy a családokról naprakész információkkal rendelkezhessünk, azokat kicseréljük illetve, hogy a mihamarabbi hazagondozáshoz szükséges közös munka összehangolt módon működjön.

Az átmeneti otthonról elsősorban a Gyermekjóléti Központon keresztül kapnak információkat a kerület lakói, a jövőben azonban be kívánom vonni a jelzőrendszer tagjait is annak érdekében, hogy a kerületi átmeneti gondozás közismertebbé és elfogadottabbá váljon Józsefvárosban.

Az átmeneti gondozásba bekerült kiskorúak érintett oktatási- és közintézményeivel (pl.: iskolák, Nevelési Tanácsadó), háziorvosával, minden esetben felvettük a kapcsolatot, írásban és szóban is értesítettük őket a bekerülésről, továbbá rendszeresen konzultáltunk a gyermekeket érintő kérdésekben.

Az érintett közintézmények általában segítőkészek voltak, fokozottabban odafigyeltek a gyermekre, a történésekről azonnal értesítettek minket, időnként azonban előfordultak kommunikációs problémák.

Az átmeneti gondozás alatt sok veszélyeztető tényezőt sikerült felszámolni a társintézmények segítségével, de két gyermek esetében elkerülhetetlen volt a szakellátásba kerülés. A jelenleg gondozásunk alatt lévő gyerekek közül is, legalább még egy esetben indokolt lehet az állami gondoskodás, mert nincs alkalmas családtag a megfelelő gondozásra, nevelésre – habár a Gyámhivatal az erre irányuló eljárást megszüntette

Általánosságban elmondható, hogy az oktatási intézmények többnyire pozitív visszajelzést adtak arra vonatkozóan, hogy az otthonban elhelyezett gyermekek viselkedése, tanulásbeli képessége, higiénés állapota, iskolába időben történő megérkezése stb. milyen irányba változott a bekerülést követően.

Az otthon személyi- tárgyi feltételei, munkatársak, infrastruktúra, egyéb

A gyermekek átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarendben - azaz a nap 24 órájában- működik, a szakmai stáb az alábbiakban felsorolt megosztásban látja el a jogszabályban megfogalmazott feladatait:

1 fő szakmai vezető/családgondozó
1 fő családgondozó/gyermekfelügyelő
1 fő nevelő
1 fő pszichológus szeptembertől részmunkaidőben
1 fő fejlesztőpedagógus szeptembertől részmunkaidőben
3 fő gyermekfelügyelő főállású, ebből 1 fő nyugdíjas
4 fő gyermekfelügyelő mellékállásban
2 fő takarító, konyhai dolgozó, ebből 1 fő félállású dolgozó /2011. december 1-től már csak 1 fő főállásban

A dolgozók szakképzettsége a törvényben előírtaknak megfelelő.
2011 nyarán tisztasági festésre került sor Gyermekek Átmeneti Otthonában.
2011. szeptemberében egy telefonon jelentkező kerületi lakostól adományba kaptunk néhány doboz könyvet, ruházatot és játékokat, melyeket az óta használatba vettünk.
2011. december 06-án a Gyermekotthonban is járt a Mikulás – a gyermekek nagy örömmel bontogatták csomagjaikat, melyeket az ablakaikban találtak meg reggel.
A Volvo Galéria és Szerviz 2011. december 15-én megrendezett -éves rendes- adományozó rendezvényén vett részt a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, melyek kedvezményezettje idén a Gyermekek Átmeneti Otthona volt.
Rengeteg gyönyörű játékot, könyvet és egyéb ajándékot kaptunk, melynek jórészét a Gyermekotthonban december 20-án megrendezett Karácsonyi ünnep keretén belül osztottunk szét a gondozottak és családjuk nagy örömére.

3.1.2. Krízislakások

A 2011. évben a 4 db krízislakásban 6 család lakott. Közülük 1 családnak a szállásszerződése 2012. évre is áthúzódik. 2 esetben kellett szerződést bontanunk, mindkét esetben a bent lakók az előtakarékossági számlájukról levettek összeget, elköltötték azt, valamint mindkét esetben folyamatos volt a lakossági bejelentés: a bent lakók magatartásával problémák voltak. 2 család albérletbe költözött, 1 esetben anyaotthoni férőhelyet találtunk számukra.
Mindegyik krízis lakásnál megtörtént az elektromos vezetékek érintésvédelmi felülvizsgálata, valamint az új lakók érkezése előtt a tisztasági festés, a bútorzatok javítása.

A krízislakásokat illetően a bentlakás maximális ideje 1 év, annak érdekében, hogy több ügyfélnek is legyen esélye bekerülni belátható időn belül, a szerződések tartalmát jogász segítségével újrafogalmaztuk. Az előtakarékosság szigorúbb betartatását és ellenőrzését, továbbá a lakások komfortosítását és esetlegesen az elhasználódott bútorok cseréjét jövőbeni célként tűztük ki célul.

3.1.3. Készenléti Szolgálat

A 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 7/D §-ban foglaltaknak megfelelően -2011. július 01-től a Központ Gyermekek Átmeneti Otthona telephelyén- megindult a telefonos készenléti Szolgálat, mely a 06-30-493-1925-ös telefonszámon várja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túli időpontokban bajba jutott kerületi lakosok hívását.
A III. negyedév lezártáig nem érkezett hívás a készenléti szolgálathoz, melynek az oka az, hogy a telefonszám kevésbé ismert a lakosság körében, tekintve, hogy széleskörű publicitást nem kapott.
A Józsefvárosi Újságban Központunkról megjelenőt írás hatására ez a tendencia némileg változott. Az utolsó negyedévben összesen hét hívás érkezett a készenléti szolgálathoz, melyek közül egy hívás sem esett azon „kategóriába" amire ezt a szolgáltatást a jogszabály létrehozta. Az esetek többségében –szám szerint négy alkalommal általános információkra voltak kíváncsiak a telefonálók vagy éppen családgondozó kollégát kerestek a Gyermekjóléti központtól. Több alkalommal téves hívásunk is volt, illetve gyakran napközben a Gyermekjóléti központ nyitvatartási idején belül is érkezett hívás a készenléti szolgálat vonalára.

3.2. Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék

2011. év szakmai beszámoló

Intézményünk öt telephelyen 2011. 05.31 – ig 300 férőhelyen, 2011. 06. 01-től 360férőhelyen biztosítja a 0 – 3 éves kisgyermekek napközbeni ellátását.

Családsegítő szolgáltatásként az intézmény keretein belül házi gyermekgondozás- és időszakos gyermekfelügyeletet, hétvégi játszóházat, játék- és eszközkölcsönzőt Biztos Kezdet Gyerekházat működtet. / 1997.XXXI. tv. 42.§ (1) A szakmai létszám megfelel a 15/1998 NM rendeletben előírtaknak, az álláshelyek száma 133.

Szakmai létszám: 83 fő, a vagyonműködtetői álláshelyek száma 50 fő.

munkakör	Bölcsődei vezetés	B/103 6x10 ellátott	B/117 6x10 ellátott	H.21 6x10 ellátott	Nt3 8x10 ellátott	Sz1 4x10 ellátott	Kerepesi konyha	összesen
Magasabb vezető	1							1
m. vez.helyettes	1							1
szaktanácsadó	1							1
Bölcsőde vezető		1	1	1	1	1		5
gondozó	3[1]	14	14	14	18	10[2]		73
gyógypedagógus[3]	1							1
élelmezésvezető		1	1	1	1		1	5
Szolgáltatás koordinátor[4]	1							1
Bér-munkaügyi előadó	1							1
Adminisztrátor	1							1
Kézbesítő/takarító	1							1
szakács		2	2	2	2		2	10
Konyhai kisegítő					1[5]	1[6]	2	4
mosoda		1	1	1	1			4
Takarító		4	4	4	6	3		21
Gépkocsi vezető	1							1
Fűtő, karbantartó				1	1			2
összesen	**12**	**23**	**23**	**24**	**31**	**15**	**5**	**133**

Intézményeink, korszerű épületekben, esztétikus környezetben, nagyon jó tárgyi – és személyi feltételekkel biztosítják a kisgyermekek ellátását..

2011. évi működési adatok:

Nyitvatartási napok száma 229 nap
Felvett gyermekek száma 75788/ átlag 346 /
Ténylegesen gondozott gyermekek száma: 61948 / átlag 270,5 /
Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő kezdeményezésére felvett 24 fő
Gyámhatósági elrendelés / védelembe vétel / 1 fő
Az étkezés törvényi 50% támogatott: átlag 19 fő /hó
Az étkezés törvényi 100% támogatott: átlag : 86 fő /hó

A 2011. szeptember 01-től bevezetésre került térítési díj, jelentősen növelte a kimaradásokat, a férőhelyet nem kérő, vagy a felvételt átütemező családok számát.

	Gondozási napok száma	Jelenlévők száma	Napi gondozott	50% alanyi[7]	100 % alanyi[8]
2011.01.01-08.31	148	44359	299	22	78
2011.09.01-12.31.	81	17589	**217**	**15**	93

[1] Házi gyermek felügyelet
[2] Az épület sajátossága miatt, a gyermekcsoportok nem egybe nyílnak hiányzás estén a helyettesítés nem megoldható
[3] 5 intézményt lát el
[4] Játszóház, baba- mama klub, eszközkölcsönző, Biztos kezdet klub,időszakos gyermek felügyelet stb
[5] 80 férőhely
[6] Tálaló konyha
[7] 3 gyermeket, vagy tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő kiskorút nevelők
[8] Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők / 1 főre jutó jövedelem 28500,-Ft /

A táblázatból jól látható, hogy jelentősen csökkent a napi jelenlétek száma, éves átlag 258 fő/ nap. A 2012.09.01-12.31.közötti időszakban naponta 82 gyermekkel járt be kevesebb, amit csak részben indokol a beszoktatás időszaka. A 2010- évben az éves átlag 282 fő/nap. 2010. a szeptember és december közötti időszakban napi 237 gyerek vette igénybe szolgáltatásainkat. **Az önkormányzat által biztosított étkezési díj támogatását, a nagyon alacsonyan megállapított jövedelemhatár miatt senki nem tudta igénybe venni!**

2011. júniusban kiértesítettek száma:	197
Előjegyzésben maradt:	78
Nem vette igénybe a férőhelyet:	41
2011. szeptember kiértesítettek száma.	41
Nem vette igénybe a férőhelyet:	**11**
2011.09. hó a bölcsődékből kimaradt:	**19**
2011. októberben kiértesítettek száma:	31
A felvétel időpontját módosította	**2**
Nem vette igénybe a férőhelyet:	**12**
2011.10.15-11.30. között a bölcsődékből kimaradt	**13**
2011.12.01. kiértesítettek száma:	27
Nem vette igénybe a férőhelyet:	**9**
2011.12. hóban a bölcsődékből kimaradt:	**7**
Előjegyzettek száma 2011. december 31.	101

Valószínűleg az étkezési térítési díj bevezetése miatt soha nem tapasztalt mozgás volt a felvettek és a felvételt kérők körében. Az egy illetve a két gyermeket nevelők, mondták vissza nagyrészt a férőhelyet. A kimaradtak között jelentős számban voltak az 50 %-os alanyi támogatásra jogosultak / 3 gyermeket, vagy tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő kiskorút nevelők /. Jelentősen növekedett és folyamatosan növekszik a 100 %-os alanyi támogatásban / Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők / 1 főre jutó jövedelem 28.500,- Ft / részesülő igénybe vevők száma.

Javaslom a kerületben élő gyermeket nevelő családok nagyon alacsony egy főre jutó jövedelme miatt a helyi gyermekvédelmi támogatásról szóló rendelet jogosultsági határait felülvizsgálni. Külföldi és hazai kutatások bizonyítják, hogy az első életévekben elszenvedett hiányok, / kornak megfelelő összetételű táplálkozás, rossz szociális körülmények stb./ a későbbi élet szakaszban nem korrigálható hátrányokat okoznak a gyermek sikeres iskoláztatása és a későbbi sikeres munkaerő piaci jelenlétében!

A korai gyermekkorba befektetett költség a legjobban kamatozó kiadás

Agyfejlődés – lehetőségek és beruházások

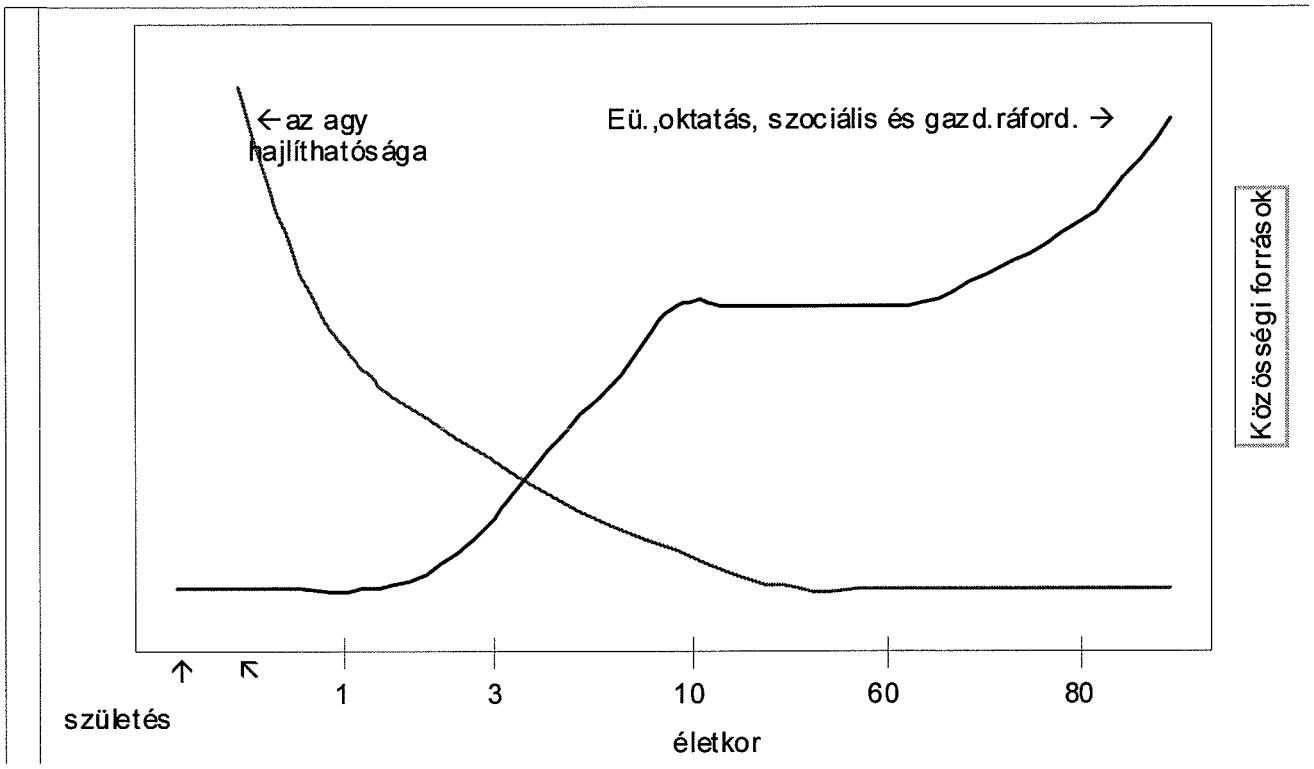

Forrás:
European Commission Peer Review of the UK Sure Start Programme – 4/5th May 2006, Synthesis Paper on the National Evaluation of Sure Start (NESS) by Professor Edward Melhuish,Institute for the Study of Children, Families and Social Issues,Birkbeck, University of London
A Biztos Kezdet Nemzeti Kiértékelése (NESS)Edward Melhuish és a NESS munkacsoport

Állami normatíva 2001 – 2010

	bölcsőde	Teljesített normatíva	étkezés	Teljesített normatíva	Szociális képzés
2001	177600	195			
2002	208000	197			
2003	361000	239			
2004	365000/253	258			22300/91
2005	462900/252	265	31500/252	54	23000/85
2006	460000/251	269	50000/251	39	9400/85
2007	547000/251	252	50000/251	35	9400/86
2008	547000/252	258	50000/252	36	9400/78
2009	540150/251	254	65000/251	39	9400/78
2010	494100/251	256	68000/251	47	9400/78
2011	494100/251	247	68000/251	56	9400/78

A **hétvégi játszóház** nagyon népszerű a kisgyermekes családok körében.
A Baross u. 117. szám alatti és a A Százados u. 01 szám alatti bölcsőde 4 - 4 foglalkoztatójában működik, ahol mozgásfejlesztő eszközök, kézműves foglalkozások, tipegő